

Charakterystyka badawczej

grupy

Badaniu sondażowemu przeprowadzonemu w Domu Dziecka nr 3 podlegało 19 osób. Większością byli chłopcy w ilości 11 osób co stanowiło 57,9 %, zaś dziewczynki do badania przystąpiło 8, dając tym samym 42,1 % z ogółu osób przebadanych.

Tabela nr 1: Zróżnicowanie grupy badawczej nr 1 ze względu na płeć.

Płeć:	Dziewczynki	Chłopcy
Liczba respondentów:	8	11
Procent ogółu respondentów:	42,1 %	57,9%

Źródło: opracowanie własne.

Analizując wiek respondentów wyłaniają się następujące wyniki: do badania w wieku 7 lat przystąpiła 1 osoba (5,26% ogółu respondentów), w wieku 8 lat- 3 osoby (15,8% ogółu respondentów), w wieku 9 lat- 2 osoby (10,53% ogółu respondentów), 10 lat 1 osoba (5,26% ogółu respondentów), 11 lat- 1 osoba (5,26% ogółu respondentów), 12 lat- 1 osoba (5,26 % ogółu respondentów), 13 lat- 3 osoby (15,8% ogółu respondentów), 14 lat- 1 osoba (5,26% ogółu respondentów), 15 lat- 1 osoba (5,26 % ogół u respondentów), 16 lat- 4 osoby (21,05% ogółu respondentów), 17 lat- 1 osoba (5,26 % ogółu respondentów).

Tabela nr 2: Zróżnicowanie grupy badawczej nr 1 ze względu na wiek.

Wiek:	7 lat	8 lat	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat	17 lat
-------	-------	-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Liczba respondentów	1	3	2	1	1	1	3	1	1	4	1
Procent ogółu respondentów	5,26	15,8	10,53	5,26	5,26	5,26	15,8	5,26	5,26	21,05	5,26
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%

Źródło: opracowanie własne.

Jak założono podczas formułowania celu badań, osobami biorącymi udział w badaniu były dzieci z placówki opiekuńczo - wychowawczej, a uściślając wychowankami Domu Dziecka nr 3 w Warszawie przy ulicy Dalibora.

Drugą zaś grupę osób badanych stanowiły dzieci z Ośrodka Diagnostyczno- Interwencyjnego mieszczącego się w kompleksie placówek w Ośrodku Wsparcia Dziecka i

Rodziny „Koło”, na których dokonano badania projekcyjnego, jakim był rysunek. Były to 2 dziewczynki (40% ogółu badanych) i 3 chłopców (60% ogółu badanych).

Tabela nr 3: Zróżnicowanie grupy badawczej nr 2 ze względu na płeć.

Płeć:	Dziewczęta	Chłopcy
Liczba osób badanych:	2	3
Procent ogółu badanych:	40%	60%

Źródło: opracowanie własne.

Dzieci biorące udział w badaniu były w przedziale wiekowym 5-6 lat. 2 rysunki zostały wykonane przez dzieci w wieku 5 lat (40% ogółu badanych) i 3 rysunki wykonane przez dzieci w wieku 6 lat (60% ogółu badanych).

Tabela nr 4: Zróżnicowanie grupy badawczej nr 2 ze względu na wiek.

Wiek:	5 łąat	6łąat
Liczba osób badanych:	2	3
Procent ogółu badanych:	40%	60%

Źródło: opracowanie własne.

Wśród przebadanych pięcioletnich dzieci była jedna dziewczynka (50% ogółu badanych w tej grupie wiekowej) i jeden chłopiec (50 % ogółu badanych w tej grupie wiekowej). Natomiast w grupie wiekowej sześciolatków w badaniu wzięło udział 2 chłopców(66,7% ogółu badanych w tej grupie wiekowej) i jedna dziewczynka(33,3 % ogółu badanych w tej grupie wiekowej).

Tabela nr 5: Zróźnicowanie grupy pięcioletników w grupie badawczej nr 2 ze względu na płeć.

Płeć w grupie dzieci pięcioletnich	Dziewczęta	Chłopczy
Liczba osób badanych:	1	1
Procent ogółu badanych:	50%	50%

Źródło: opracowanie własne.

Tabela nr 6: Zróźnicowanie grupy sześciolatków w grupie badawczej nr 2 ze względu na płeć.

Płeć w grupie sześciolatków:	Dziewczęta	Chłopczy
Liczba osób badanych:	1	2
Procent ogółu badanych:	33,3%	66,7%

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowując próbę opisu grupy badawczej umownie nazwanej przeze mnie grupą nr 1, którą stanowiły dzieci z Domu Dziecka nr 3 można zauważyć, że większość stanowili chłopcy, bo stanowili 57,9 % ogółu respondentów. Aż 21,05 % wśród ogółu osób przebadanych były to osoby w wieku 16 lat.

W grupie badawczej umownie nazwanej przeze mnie nr 2, czyli dzieci z Ośrodka Diagnostyczno – Interwencyjnego ponad połowę osób badanych stanowili chłopcy (60% ogółu osób badanych), jak również w 60% były to sześciolatki. Wśród pięciolatek procenty udziału w badaniu pod względem płci rozłożyły się po połowie między chłopców i dziewczęta, natomiast w grupie sześciolatek większą część osób badanych w tej grupie wiekowej stanowili chłopcy.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

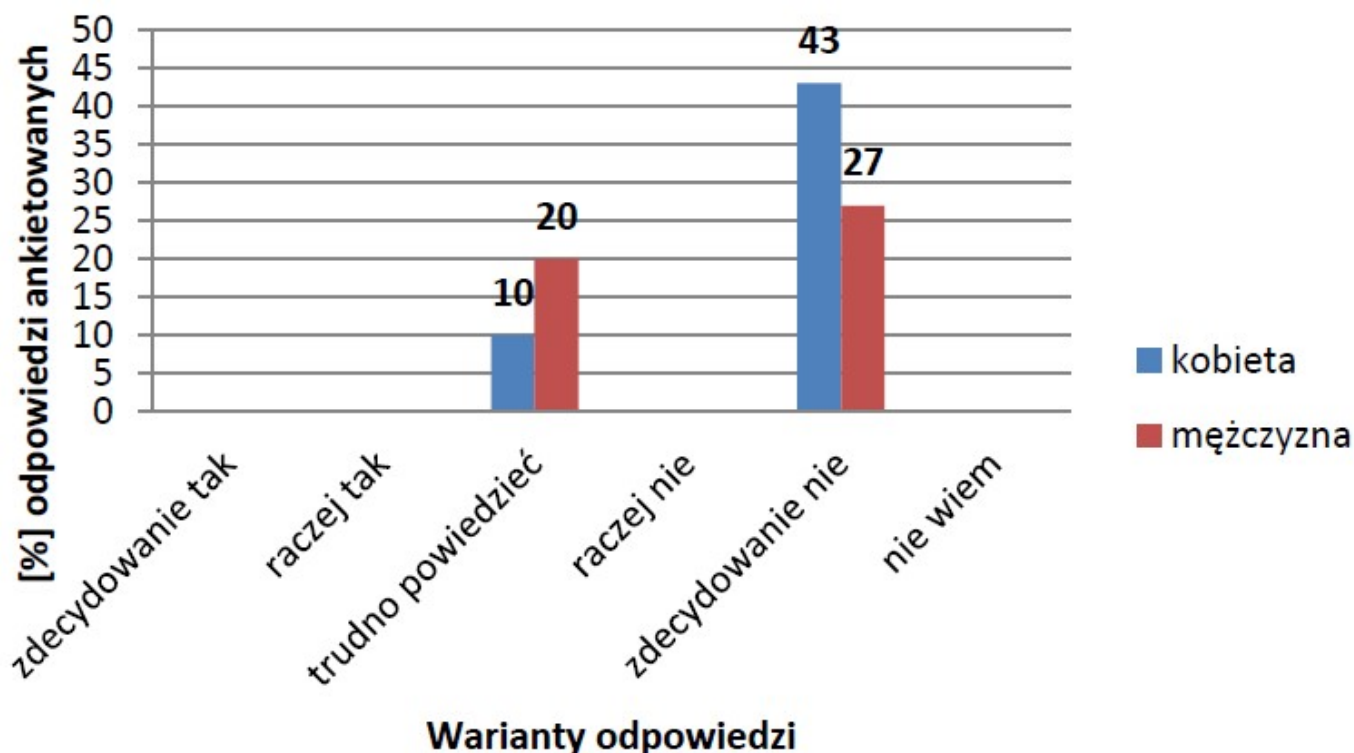
Wzorzec matki alkoholiczki

Złe wzorce

Kolejny blok pytań odnosił się do możliwości przekazania przez matkę – alkoholicką swojemu potomstwu złych wzorów postępowania. Ankietowani zapytani o to, czy matka uzależniona od alkoholu może być „dobrą matką” wskazali w 70%, że nie. Podobny pogląd wyrazili w odniesieniu do kwestii bycia przez matkę – alkoholicką dobrym wzorem do naśladowania. W sumie 70% badanych uznało, że matka – alkoholiczka zdecydowanie nie może być dla swoich dzieci wzorem. Pogląd taki wyraziły nade wszystko kobiety – 43%, mężczyźni pozostali w mniejszości –

27%. W sumie 30% badanych nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi, co zaprezentowano na wykresie 8.

Wykres 8. Możliwość bycia przez matkę – alkoholiczkę dobrym wzorem do naśladowania dla dziecka w opinii ankietowanych [ze względu na płeć]

Źródło: opracowanie własne.

Pytanie kolejne było bezpośrednio związane z poprzednim. Ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie ich opinii na temat tego jakie zachowania matki – alkoholiczki może przejąć, zatem zacząć powielać jej dziecko. Uzyskane wyniki ukazujące prawdopodobieństwo przejęcie zachowania przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Prawdopodobne zachowania matki – alkoholiczki jakie może przejąć jej dziecko w opinii badanych [ze względu na płeć]

Skutek/płeć	Skala, gdzie: 1- zachowanie mało prawdopodobne; 5 -zachowanie bardzo prawdopodobne					Razem N = 30 (100%)
	1	2	3	4	5	
Pociąg do alkoholu						

Kobieta	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	6 (20%)	10 (33%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	5 (17%)	9 (30%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	11 (37%)	19 (63%)	30 (100%)
Skutek/płeć	Skala, gdzie: 1- zachowanie mało prawdopodobne; 5 - zachowanie bardzo prawdopodobne					Razem N = 30 (100%)
	1	2	3	4	5	
Brak zainteresowania rodziną						
Kobieta	0 (0%)	0 (0%)	2 (7%)	4 (13%)	10 (33%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	8 (27%)	6 (20%)	0 (0%)	0 (0%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	8 (27%)	8 (27%)	4 (13%)	10 (33%)	30 (100%)
Znieczulica emocjonalna						
Kobieta	0 (0%)	3 (10%)	5 (17%)	5 (17%)	3 (9%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	1 (3%)	9 (30%)	4 (14%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	3 (10%)	6 (20%)	15 (47%)	7 (23%)	30 (100%)
Upatrywanie szansy rozwiązania problemów w alkoholu						
Kobieta	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	9 (30%)	7 (23%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	10 (33%)	4 (14%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	19 (63%)	11 (37%)	30 (100%)
Zachowania destrukcyjne i dewiacyjne						
Kobieta	0 (0%)	0 (0%)	2 (7%)	8 (27%)	6 (20%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	3 (10%)	6 (20%)	5 (17%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	0 (0%)	5 (17%)	14 (47%)	11 (37%)	30 (100%)
Niechęć do podjęcia pracy zawodowej						
Kobieta	0 (0%)	10 (33%)	6 (20%)	0 (0%)	0 (0%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	9 (30%)	5 (17%)	0 (0%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	10 (33%)	15 (50%)	5 (17%)	0 (0%)	30 (100%)
Marnotrawienie pieniędzy						
Kobieta	5 (17%)	11 (36%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	2 (7%)	0 (0%)	5 (17%)	7 (23%)	14 (47%)
Razem:	5 (17%)	13 (43%)	0 (0%)	5 (17%)	7 (23%)	30 (100%)
Skutek/płeć	Skala, gdzie: 1- zachowanie mało prawdopodobne; 5 - zachowanie bardzo prawdopodobne					Razem N = 30 (100%)
	1	2	3	4	5	
Nieprawidłowe wzorce ról rodzinnych (w tym małżeńskich)						
Kobieta	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	6 (20%)	10 (33%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	4 (13%)	5 (17%)	5 (17%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	0 (0%)	4 (13%)	11 (37%)	15 (50%)	30 (100%)

Brak szacunku dla domowników						
Kobieta	0 (0%)	0 (0%)	3 (10%)	5 (16%)	8 (27%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	4 (13%)	5 (17%)	5 (17%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	0 (0%)	7 (23%)	10 (33%)	13 (44%)	30 (100%)
Egoizm i opryskliwość						
Kobieta	0 (0%)	0 (0%)	5 (17%)	4 (13%)	7 (23%)	16 (53%)
Mężczyzna	0 (0%)	0 (0%)	6 (20%)	5 (17%)	3 (10%)	14 (47%)
Razem:	0 (0%)	0 (0%)	11 (37%)	9 (30%)	10 (33%)	30 (100%)
Źródło: opracowanie własne.						

Zdaniem badanych najbardziej prawdopodobnymi zachowaniami matki – alkoholiczki jakie dziecko może przejąć jej dziecko są:

- pociąg do alkoholu, w sumie 100% wskazań (bez wyraźnej różnicy w odpowiedziach kobiet i mężczyzn);
- upatrywanie szansy rozwiązania problemów w alkoholu, ogółem 100% wskazań (bez wyraźnej różnicy w odpowiedziach kobiet i mężczyzn);
- nieprawidłowe wzorce ról rodzinnych (w tym małżeńskich), w sumie 87% wskazań (bez wyraźnej różnicy w odpowiedziach kobiet i mężczyzn);
- brak szacunku dla domowników, ogółem 87% wskazań (bez wyraźnej różnicy w odpowiedziach kobiet i mężczyzn);
- Zachowania destrukcyjne i dewiacyjne, w sumie 84% udzielonych odpowiedzi (opinia badanych nie była determinowana płcią).

Natomiast najmniej prawdopodobnymi zachowaniami matki – alkoholiczki jakie może powielać jej dziecko pozostają zdaniem badanych – tabela 4:

- marnotrawienie pieniędzy – 60% wskazań;
- niechęć do podjęcia pracy zawodowej – 33% udzielonych odpowiedzi;
- brak zainteresowania rodziną – 27% wskazań.

Odpowiedzi badanych pokazują jak zróżnicowane wzory zachowania może przejąć dziecko od matki uzależnionej od alkoholu. Są to zachowania negatywne, prowadzące do izolacji społecznej i niepoprawnego funkcjonowania jednostki na co dzień. Badani stwierdzili jednak, że dziecko które wychowuje się w rodzinie alkoholowej uczy się szacunku dla pieniędzy i najprawdopodobniej w życiu dorosłym nie będzie trwoniło pieniędzy. Taka postawa może być różnie zdeterminowana. Potrzeby dziecka wychowującego się w rodzinie z problemem alkoholowym najczęściej nie są zaspokajane. Jeżeli już zdarzy mu się otrzymać od rodziców pieniądze, stara się ono ich nie roztrwonić, ponieważ nie wie, czy rodzice powiełają to zachowanie w przyszłości. W ten sposób powiełają schematy z dzieciństwa, w życiu dorosłym. Podobnie wygląda sytuacja z szacunkiem do pracy zawodowej. Najczęściej matka – alkoholiczka nie pracuje, co jest m.in. powodem braku zaspokajania potrzeb dziecka. Dziecko w takiej sytuacji w życiu dorosłym może przyjąć dwojaką postawę do pracy zawodowej – negować konieczność zarabiania pieniędzy bądź wręcz przeciwnie szanować pracę, gdyż ta pozwoli mu na utrzymanie się na odpowiednim poziomie. W opinii badanych dziecko, którym nie interesowano się w dzieciństwie, nie powieli tego wzoru w życiu dorosłym. Już jako dorosły człowiek będzie dążył do zbudowania szczęśliwej rodziny, opartej na zaufaniu, miłości i wzajemnym zainteresowaniu.

Wydaje się, że dla dziecka wychowującego się w rodzinie alkoholowej szczególnie ważne są inne wzorce niż matka uzależniona od alkoholu. W sytuacji, gdy spotyka się ono z ludźmi bądź rodzinami funkcjonującymi poprawnie, uczy się postaw i wzorów zachowania nieskażonych patologią. Siła i dynamika tych kontaktów może kształtować jego tożsamość i postawę życiową, nierzadko jednak destrukcyjny wpływ domu rodzinnego jest zdecydowanie silniejszy, niż zewnętrzne wzorce jakie obserwuje w otoczeniu.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy -

potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Skutki wpływu obrazów przemocy w cyberkulturze na dzieci i młodzież zebrane za pomocą badań ankietowych

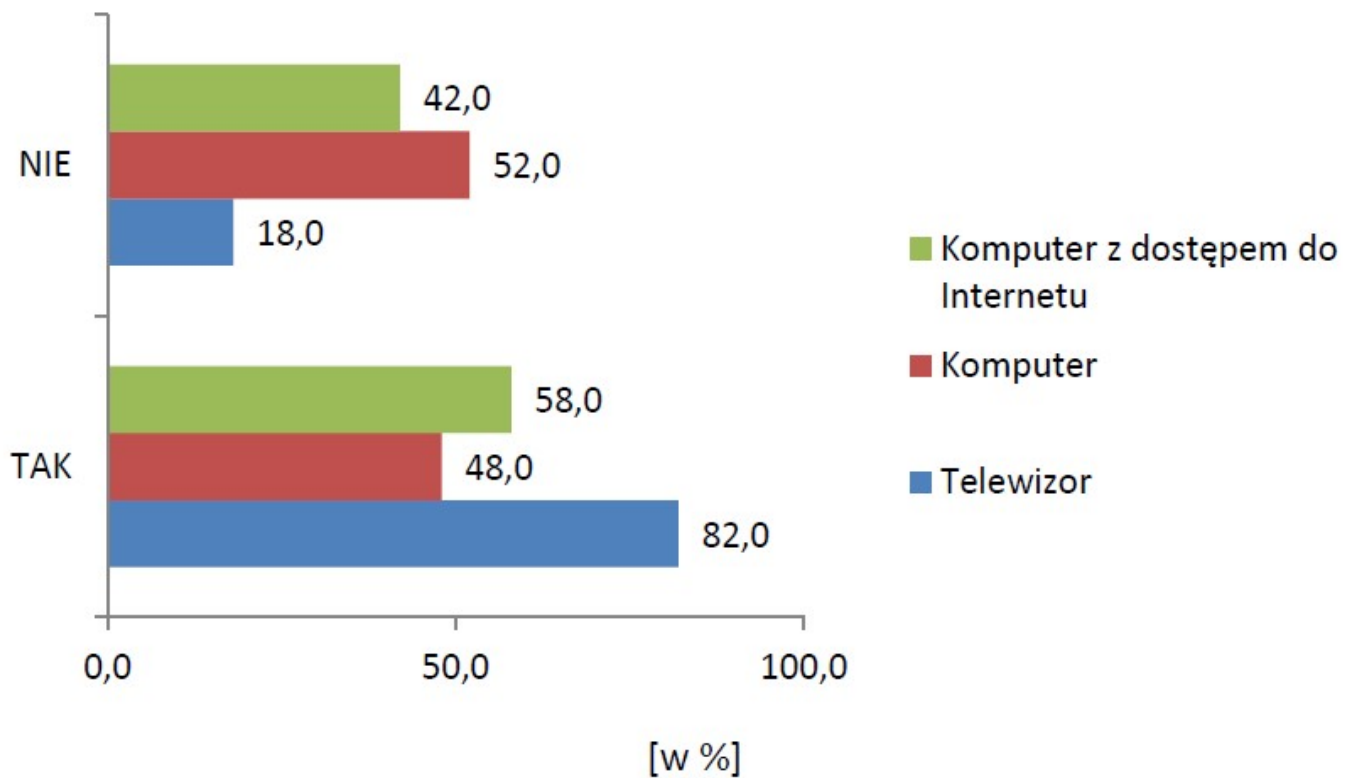
Skutki wpływu obrazów przemocy w cyberkulturze na dzieci i młodzież zebrane za pomocą badań ankietowych – rodzice uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej

W kwestionariuszu ankiety skierowanym do rodziców uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej pytania dotyczyły podobnie, jak w przypadku ankiety skierowanej do młodzieży gimnazjalnej i licealnej, wpływu obrazów przemocy płynących z telewizji i Internetu na zachowanie ich dzieci.

Uznano, że odpowiedzi rodziców będą wiarygodniejsze, niż dzieci w szóstej klasie szkoły podstawowej, które po pierwsze mogłyby mieć problem ze zrozumieniem ankiety, a po drugie czułyby się zestresowane samym przeprowadzeniem badania.

Badani rodzice zapytani o to, czy ich dziecko posiada w pokoju telewizor w 82,0% odpowiedzieli, że tak; a w 18,0%, że nie. Z kolei 48,0% badanych zadeklarowało, że ich dziecko w pokoju posiada komputera, a 58,0%, że jest to komputer z dostępem do Internetu – wykres 34.

Wykres 34. Posiadanie przez dziecko w pokoju telewizora, komputera, komputera z dostępem do Internetu

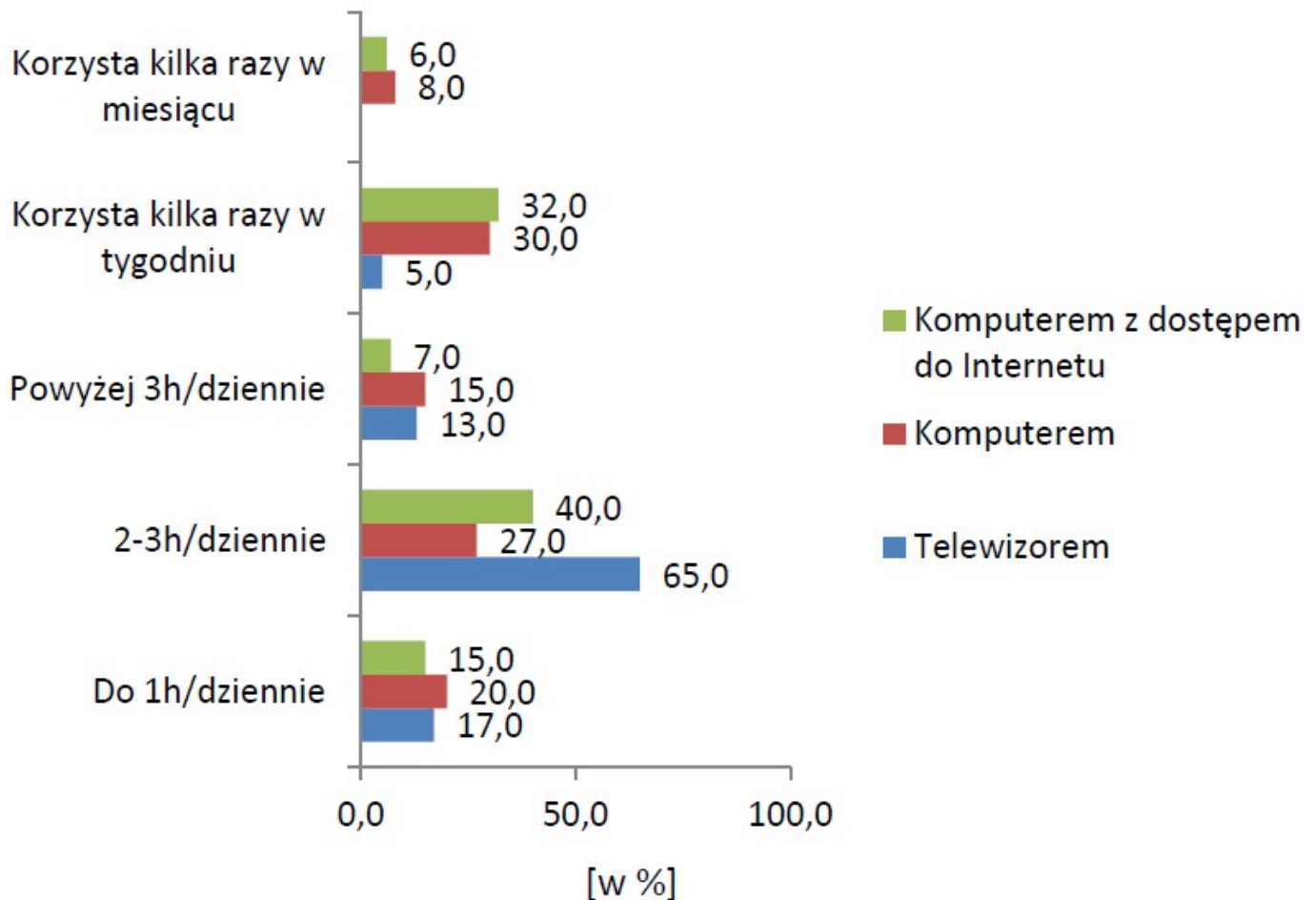
Źródło: opracowanie własne.

Ankietowani zapytani o to, ile czasu ich dziecko spędza przed telewizorem, komputerem lub komputerem z dostępem do Internetu w większości opowiadali się za wariantem 2-3h. Przed telewizorem tyle czasu spędza 65,0% dzieci; przed samym komputerem – 27,0%, a przed komputerem podłączonym do sieci Internet – 40,0% dzieci ankietowanych – wykres 35.

Z komputera kilka razy w tygodniu korzysta 30,0% dzieci badanych, a przed komputerem z dostępem do Internetu – 32,0% dzieci respondentów – wykres 35.

Biorąc pod uwagę wiek szóstoklasistów i możliwości wykorzystania przez nich sieci Internet w takim wieku, wydaje się, że poświęcanie od 2-3h dziennie na surfowanie po Internecie, to zbyt wiele czasu.

Wykres 35. Czas spędzany przez dziecko przed telewizorem, komputerem, komputerem z dostępem do Internetu

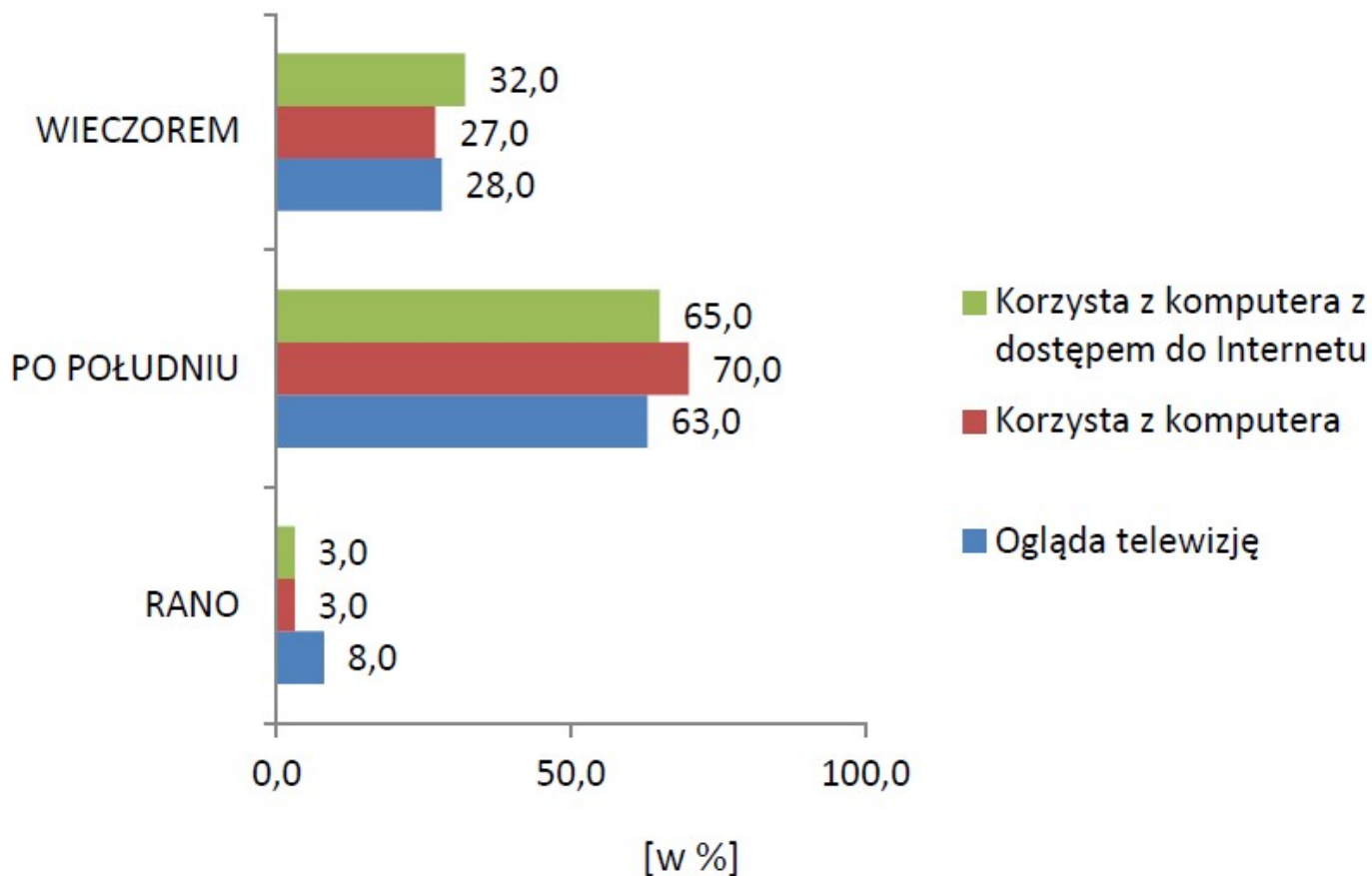

Źródło: opracowanie własne.

Dzieci badanych ankietowanych najczęściej oglądają telewizję po południu – 63,0% wskazań. O tej samej porze najczęściej korzystają z komputera – samego 70,0% wskazań lub podpiętego do globalnej sieci Internet – 65,0% udzielonych odpowiedzi – wykres 36.

Najrzadziej z kolei korzystają z telewizora, komputera (samego lub podłączonego do Internetu) w godzinach porannych, co jest zrozumiałe ze względu na konieczność realizowania obowiązku szkolnego – wykres 36.

Wykres 36. Pora dnia, o której dziecko najczęściej ogląda telewizję, korzysta z komputera, korzysta z komputera z dostępem do Internetu

Źródło: opracowanie własne.

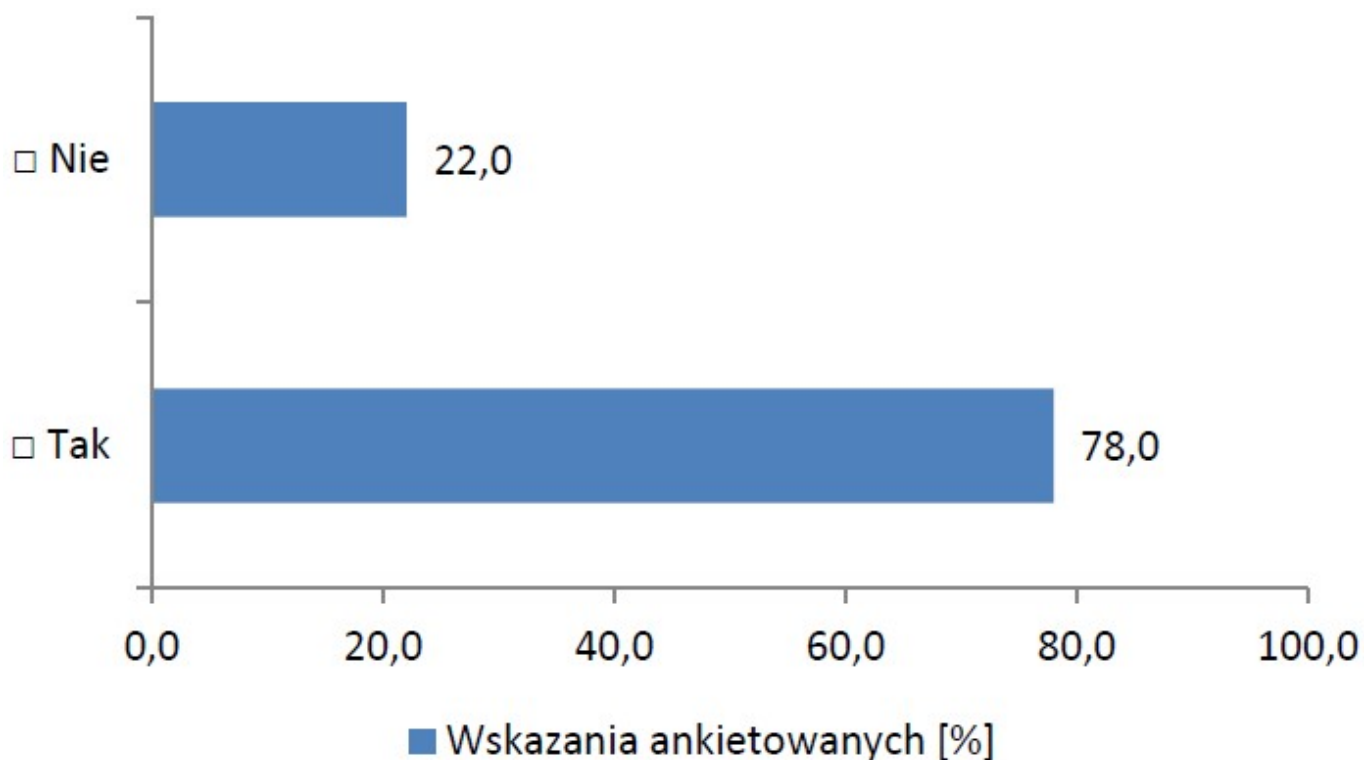
78,0% badanych zauważyło u swego dziecka zmianę zachowania pod wpływem oglądania konkretnego programu telewizyjnego – wykres 37.

Wśród osób, które zaobserwowały taką zmianę, 65 % badanych zdiagnozowało to zachowanie jako negatywne; a 13,0% uznało, że program ten wpłynął na dziecko w sposób pozytywny.

Ankietowani zapytani o to, jaki był to program telewizyjny, najczęściej wskazywali na: film animowany, film sensacyjny, czy program dokumentalny.

22% respondentów nie zauważyło, żeby pod wpływem oglądania jakiegoś programu telewizyjnego zachowanie ich dziecka uległo zmianie – wykres 37.

Wykres 37. Zmiana zachowania dziecka pod wpływem oglądania programu telewizyjnego

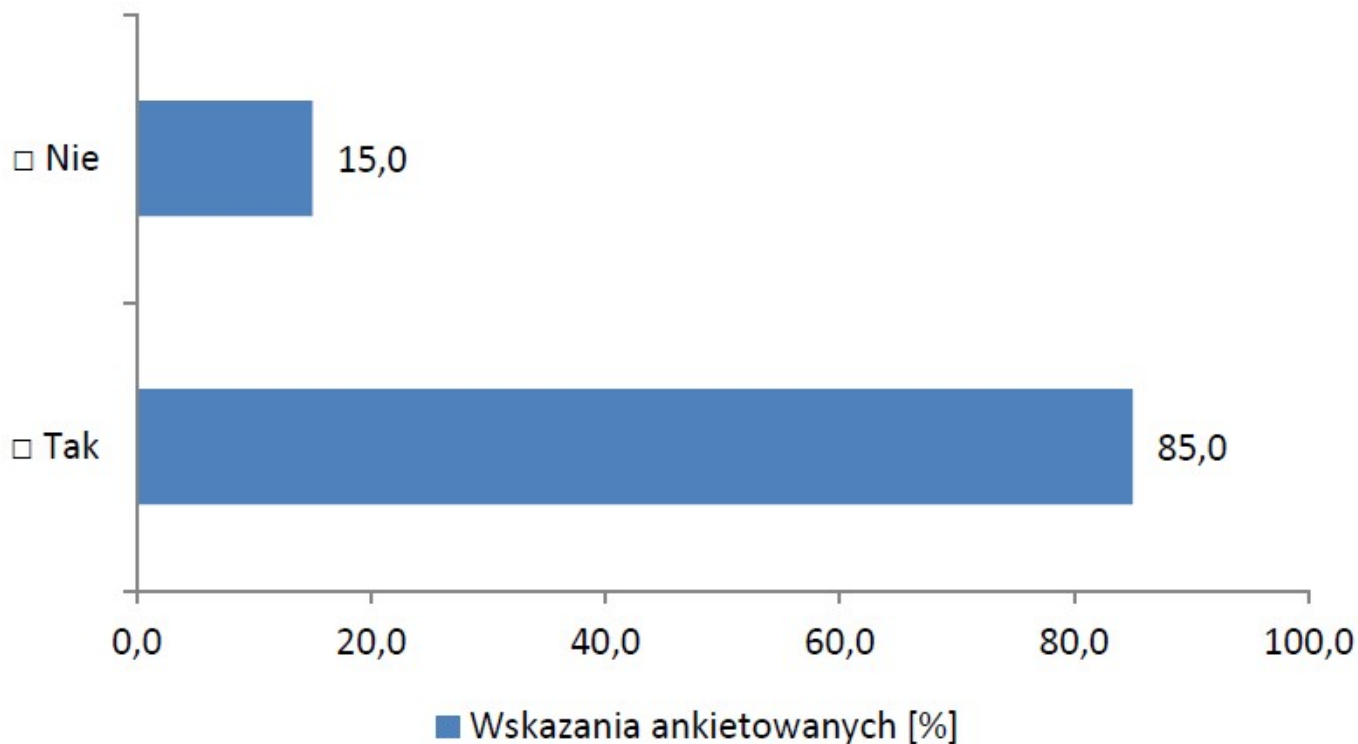
Źródło: opracowanie własne.

Identyczne pytanie zadano badanym rodzicom w odniesieniu do treści oglądanych przez ich dzieci w Internecie. Również i tutaj większość badanych uznała, że zachowanie to zmieniło się – 85,0% wskazań – wykres 38.

62,0% badanych uznało, że dziecko zmieniło swoje zachowanie na gorsze; a 23,0% badanych, że na lepsze.

Jedynie 15,0% badanych rodziców uznała, że nie zaobserwowała żadnej zmiany w zachowaniu dziecka pod wpływem oglądania konkretnych stron internetowych – wykres 38.

Wykres 38. Zmiana zachowania dziecka pod wpływem oglądania stron internetowych

Źródło: opracowanie własne.

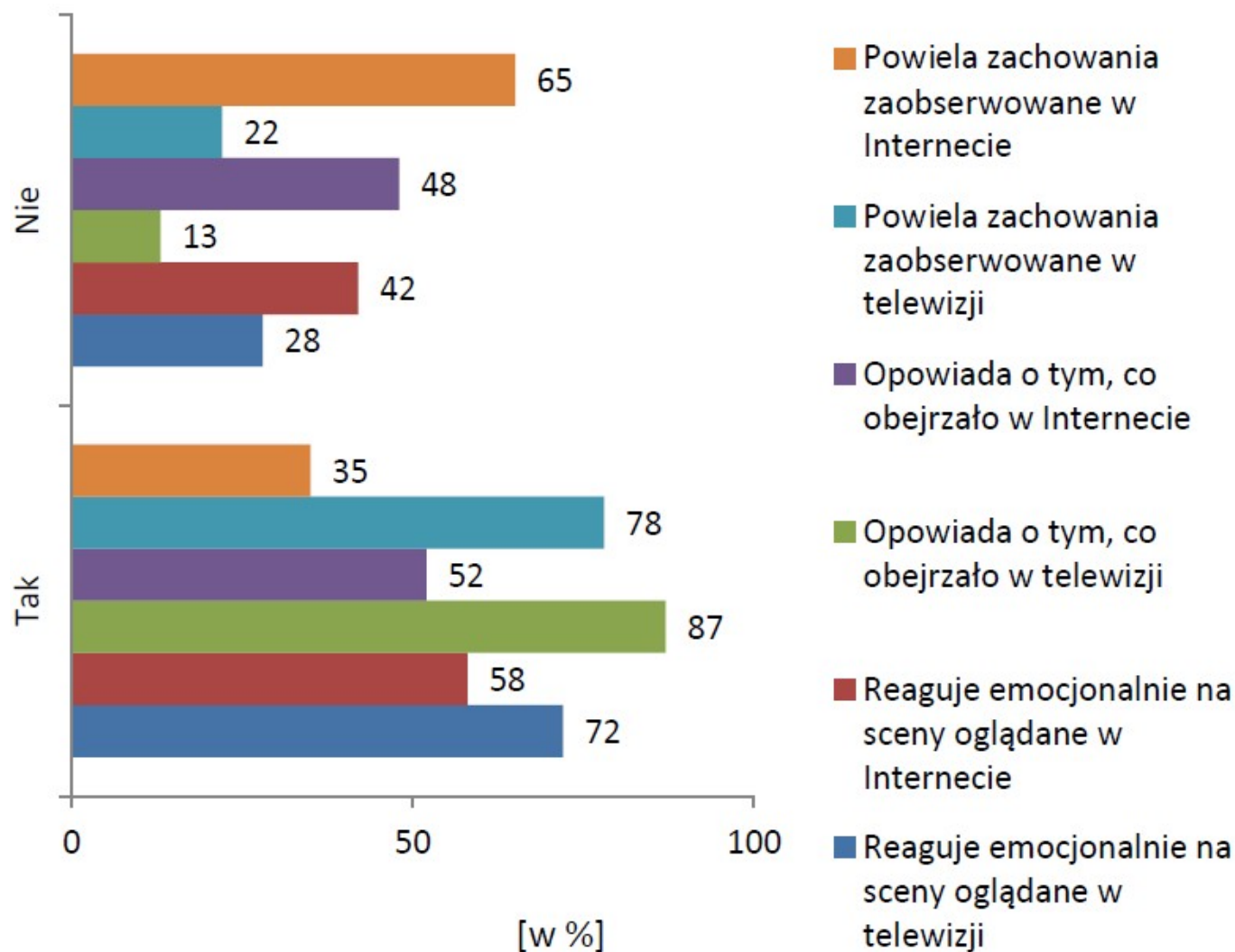
72,0% badanych rodziców stwierdziło, że ich dziecko reaguje emocjonalnie na sceny oglądane w telewizji; a 58,0%, że ich dziecko reaguje uczuciowo na sceny zaobserwowane w Internecie – wykres 39. Badani zapytani o to, jaką emocję w tym czasie ich dziecko objawia, najczęściej wskazywali na płacz, śmiech i krzyk (w zależności od obserwowanych treści).

O tym, co obejrzało w telewizji opowiada 87,0% dzieci ankietowanych; a o tym co zaobserwowało w Internecie wypowiada się 52,0% dzieci opiniodawców – wykres 39.

Większość badanych rodziców zadeklarowała, że ich dzieci powielają zachowania zaobserwowane w telewizji. Najczęściej są to zachowania negatywne. Na tego typu zachowania wskazało 56,0% ankietowanych rodziców – wykres 39.

65,0% rodziców uznało, że ich dzieci nie powielają zachowań zaobserwowanych na stronach internetowych. Natomiast 35,0% ankietowanych zauważyło powielanie zachowań dostrzeżonych na stronach internetowych w świecie realnym – wykres 39.

Wykres 39. Reakcja dzieci na zachowania zaobserwowane w telewizji i na stronach internetowych

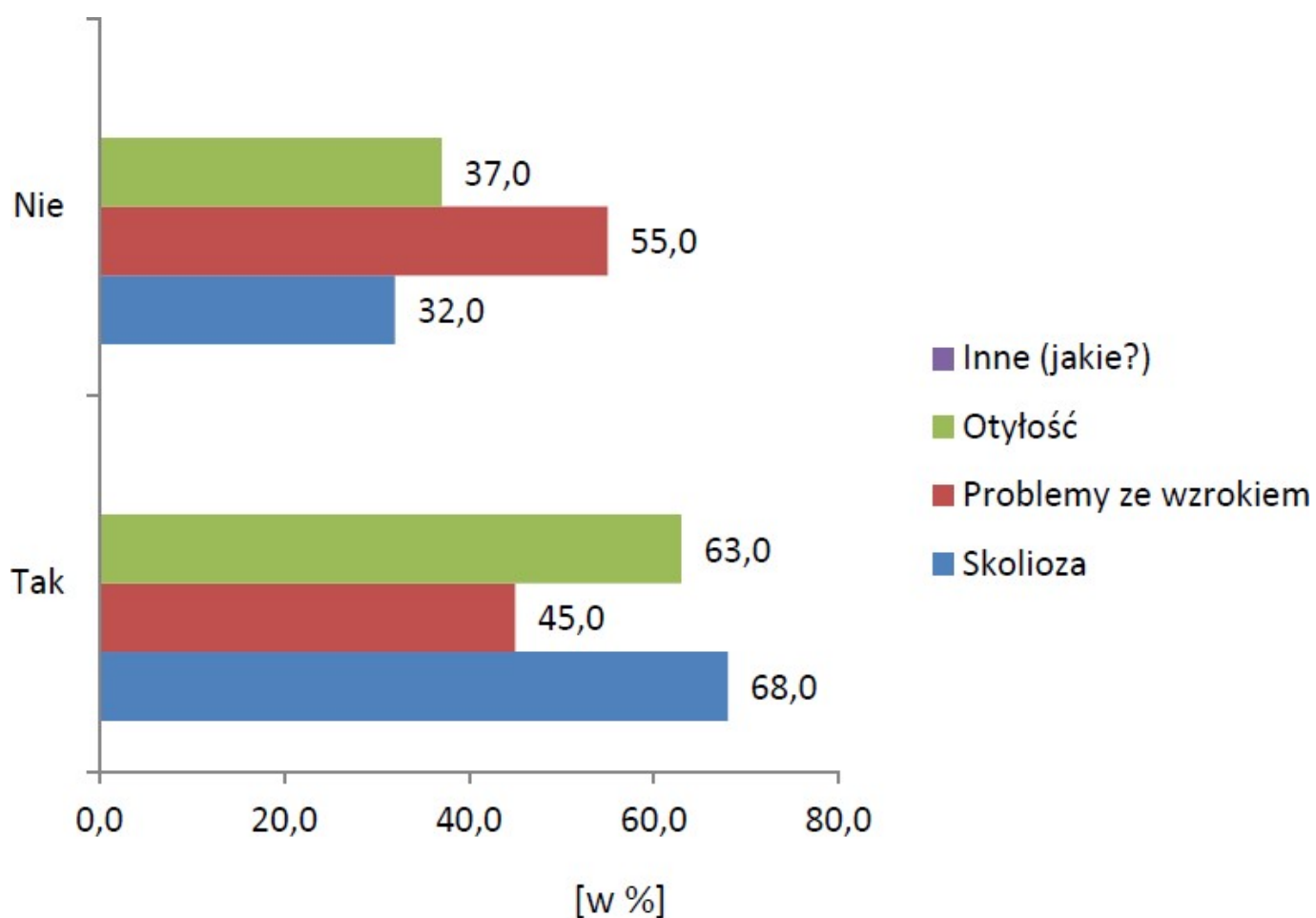
Źródło: opracowanie własne.

Kolejne pytanie ankietowe odnosiło się do problemów zdrowotnych dzieci ankietowanych. 68,0% badanych rodziców potwierdziło, że ich dziecko choruje na skoliozę; 63,0%, że ich pociecha cierpi na otyłość. Natomiast problemy ze wzrokiem ma 45,0% dzieci badanych ankietowanych – wykres 40.

Skolioza i otyłość są charakterystycznymi schorzeniami dla tzw. „dzieciństwa telewizyjnego”, a ostatnie staje się jednym z objawów długotrwałego korzystania z komputera. Otyłość staje się coraz większym problemem tych najmłodszych. Jest konsekwencją siedzącego trybu życia (czemu sprzyja oglądanie telewizji i surfowanie po Internecie) oraz nieprawidłowym

odżywianiem (np. podjadanie chipsów w czasie oglądania telewizji).

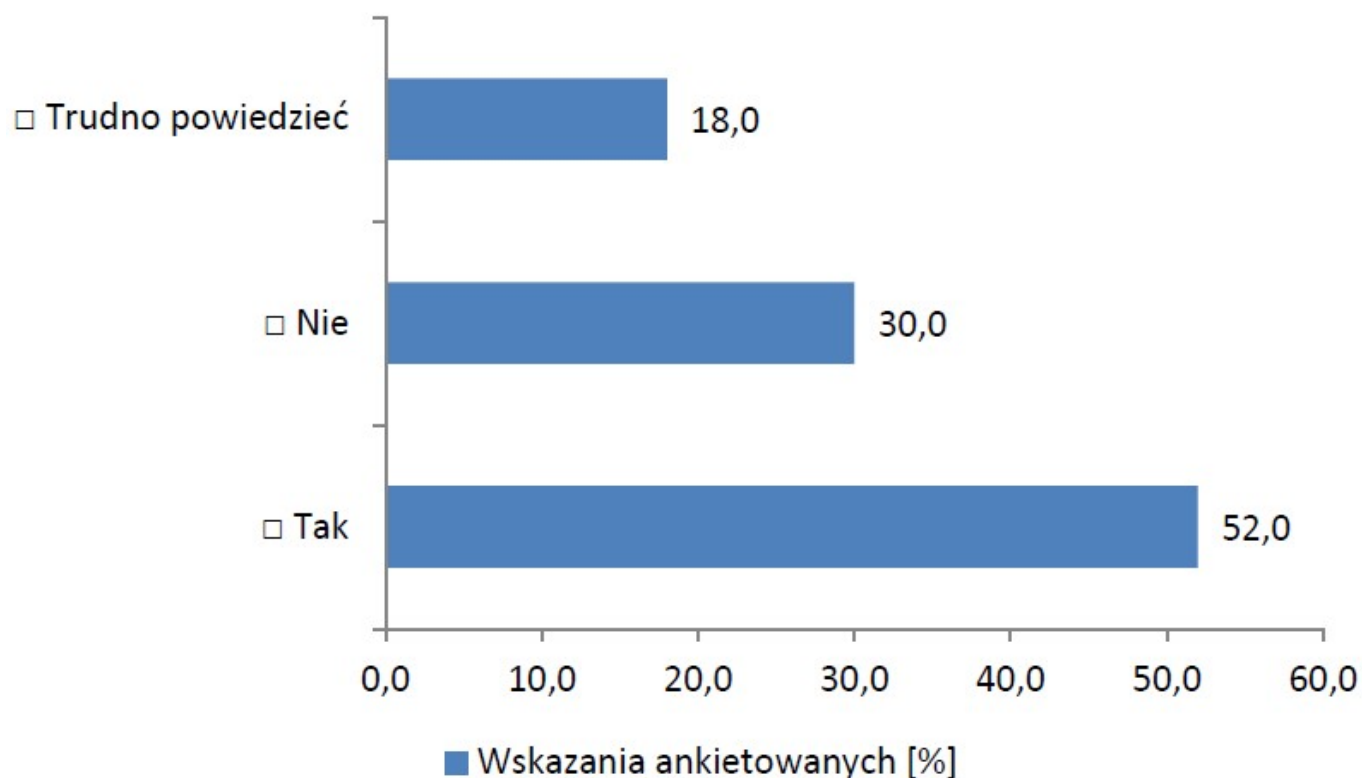
Wykres 40. Problemy ze zdrowiem dzieci ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Większość rodziców – 52,0% potwierdziła, że jest im trudno przekonać dziecko, aby zajęło się czymś innym niż oglądanie telewizji, czy spędzanie czasu przed ekranem komputera. 30,0% badanych nie ma takiego problemu, ich dziecko nie ma trudności ze zgaszeniem telewizora, czy wyłączeniem komputera w sytuacji, gdy rodzic proponuje mu inną formę spędzenia czasu. 18,0% ankietowanych nie potrafiła wyrazić jednoznacznego zdania na ten temat – wykres 41.

Wykres 41. Spotkanie się z trudnościami w przekonaniu dziecka do innej formy spędzania wolnego czasu niż oglądanie telewizji, czy spędzanie czasu przed komputerem

Źródło: opracowanie własne.

W kolejnym pytaniu ankietowym, badani rodzice zostali poproszeni o wyrażenie opinii na temat filmów, jakie zdarzyło się oglądać ich dzieciom w Internecie.

Badani rodzice zadeklarowali, że ich dzieciom nie zdarzyło się oglądać filmów przeznaczonych dla dorosłych ani w telewizji – 65,0% odpowiedzi – wykres 42a; ani w Internecie – 52,0% wskazań – wykres 42b.

Dzieciom respondentów przytrafiło się natomiast oglądanie filmów o zjawiskach paranormalnych w telewizji – 57,0% wskazań i w Internecie – 68,0% odpowiedzi – wykres 42 a i 42b.

Podobnie sytuacja wygląda z filmami katastroficznymi. W telewizji oglądało ich 80,0% dzieci ankietowanych, a w Internecie – 85,0% – wykres 42a i 42b.

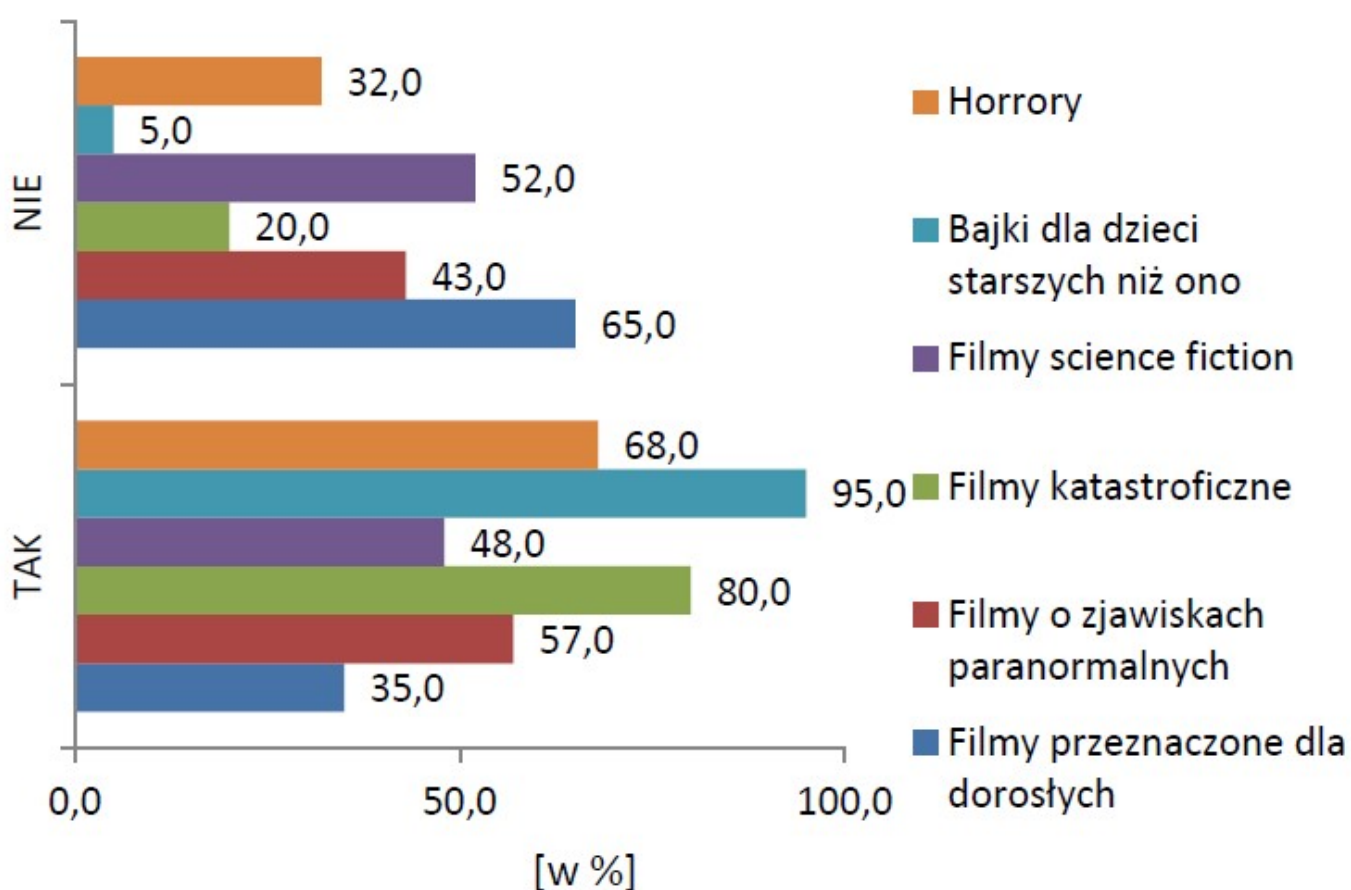
Mniejszą popularnością cieszą się wśród dzieci ankietowanych filmy science-fiction, i to zarówno te emitowane w telewizji – 52,0% rodziców uznało, że ich dzieci nie oglądają tego typu filmów w telewizji; jak i w Internecie – 68,0% rodziców

przyznało, że oglądanie tego typu programów nie przydarzyło się ich dziecku – wykres 42a i 42b.

Z kolei dużym zainteresowaniem szóstoklasistów cieszą się bajki przeznaczone dla dzieci starszych niż one. Chętnie ogląda je w telewizji – 95,0% dzieci badanych; a w Internecie – 82,0% – wykres 42a i 42b.

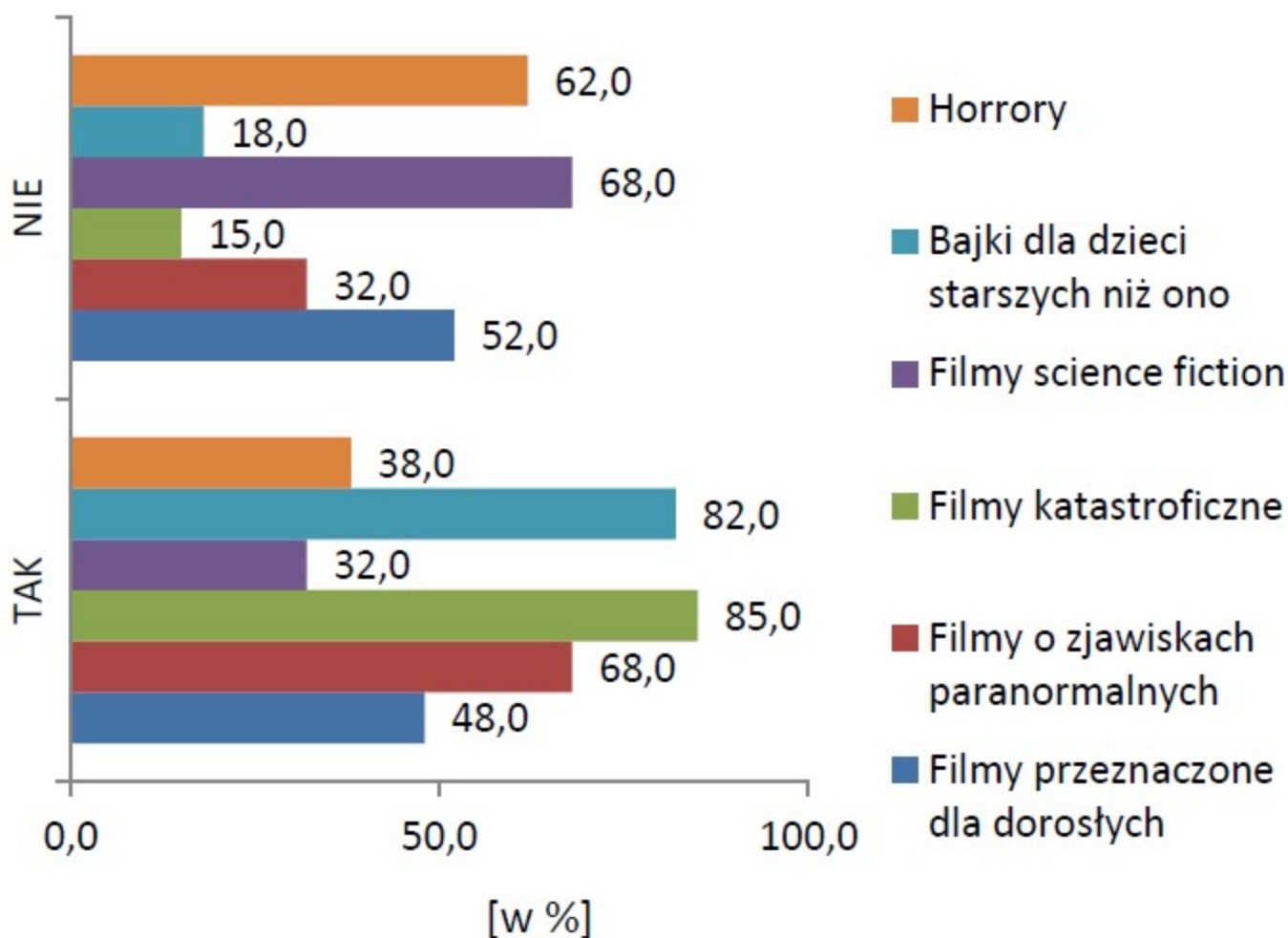
Z kolei oglądanie horrorów w telewizji przez dzieci ankietowanych cieszy się większą popularnością – 68,0% wskazań, niż oglądanie ich za pośrednictwem Internetu – wykres 42a i 42b.

Wykres 42a. Filmy, które zdarzyło się dziecku obejrzeć w telewizji

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 42b. Filmy, które zdarzyło się dziecku obejrzeć

Źródło: opracowanie własne.

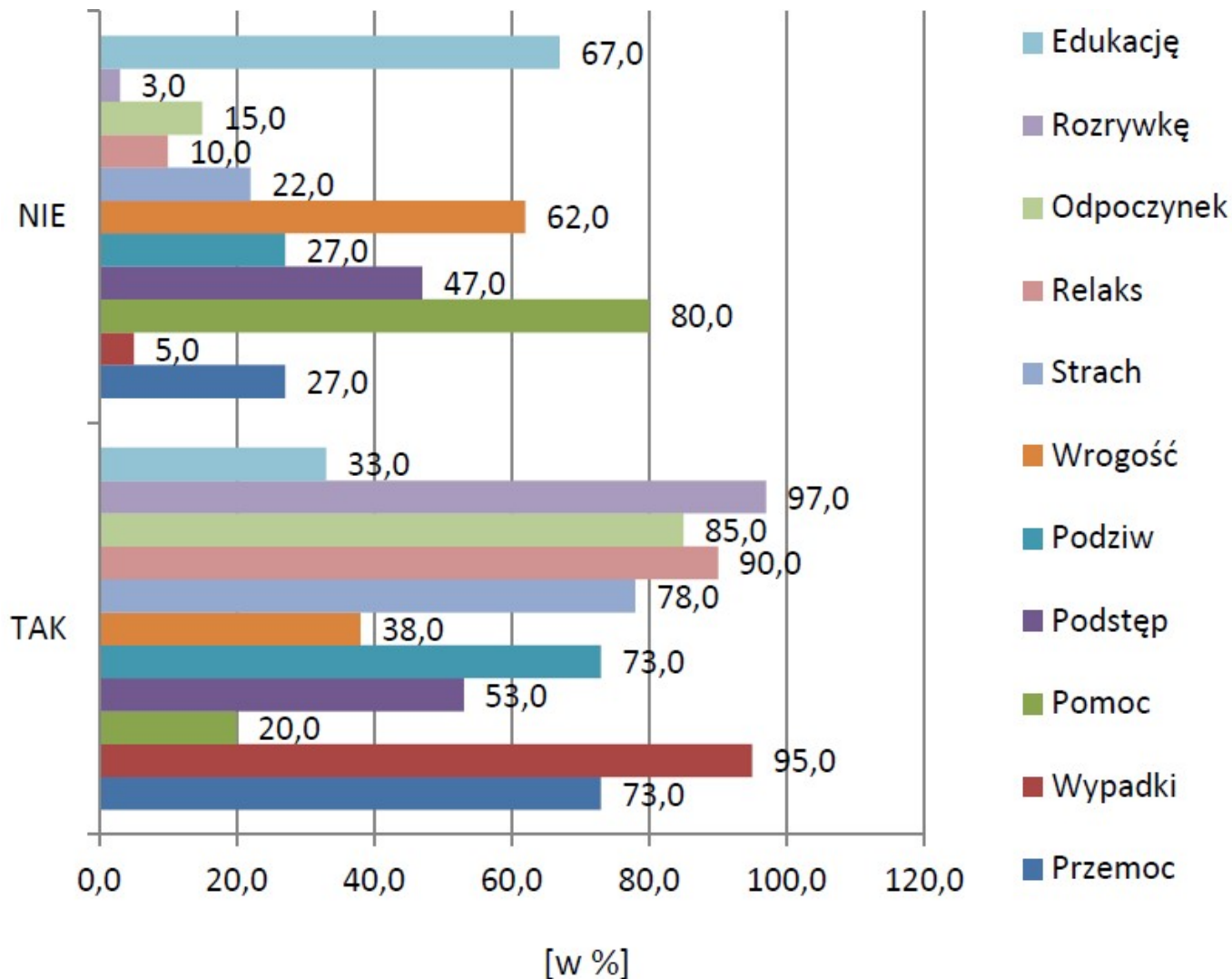
Opiniodawcy zapytani o to, co daje ich dzieciom telewizja i Internet, w odniesieniu do telewizji stwierdzili głównie, że: rozrywkę – 97,0% wskazań; wypadki – 95,0% odpowiedzi; relaks – 90,0% i odpoczynek – 85,0% wskazań – wykres 43a.

Z kolei w odniesieniu do Internetu, ankietowani rodzice zadeklarowali, że ich dzieciom to globalne medium daje w pierwszej kolejności: podziw – 95,0% wskazań; rozrywkę i wypadki – po 85,0% wskazań oraz edukację – 73,0% wskazań – wykres 43b.

W związku z powyższym telewizja w opinii badanych dla ich dzieci jest głównie sposobem spędzania wolnego czasu, aczkolwiek dostrzegają oni negatywne zachowania przekazywane ich dzieciom przez telewizję. Podobnie jest w przypadku Internetu, z tym, że badani rodzice identyfikują to medium

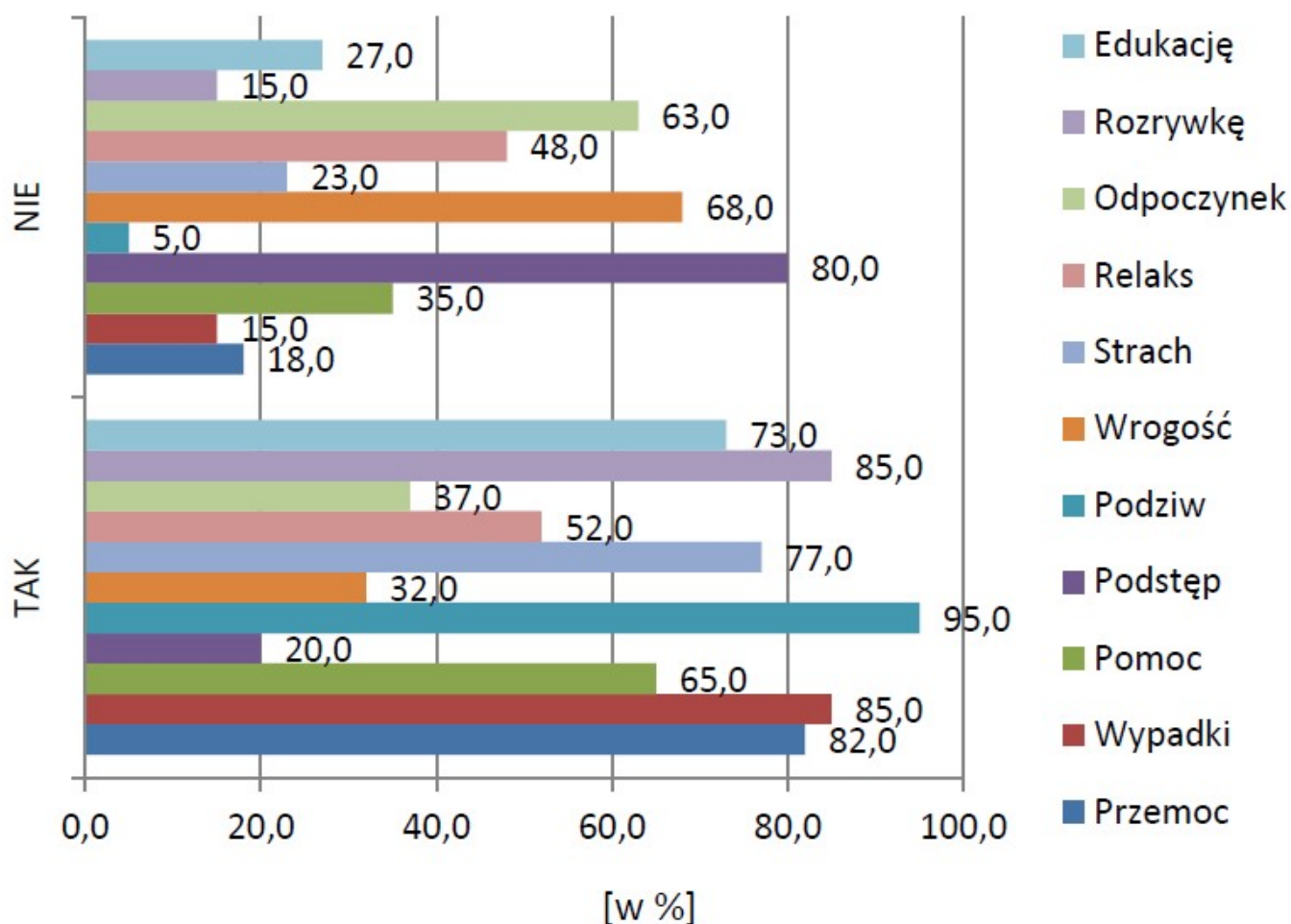
również jako źródło edukacji, a więc szansę na rozwój dla swoich pociech.

Wykres 43a. Uczucia i zachowania oferowane dziecku przez telewizję

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 43b. Uczucia i zachowania oferowane dziecku przez Internet

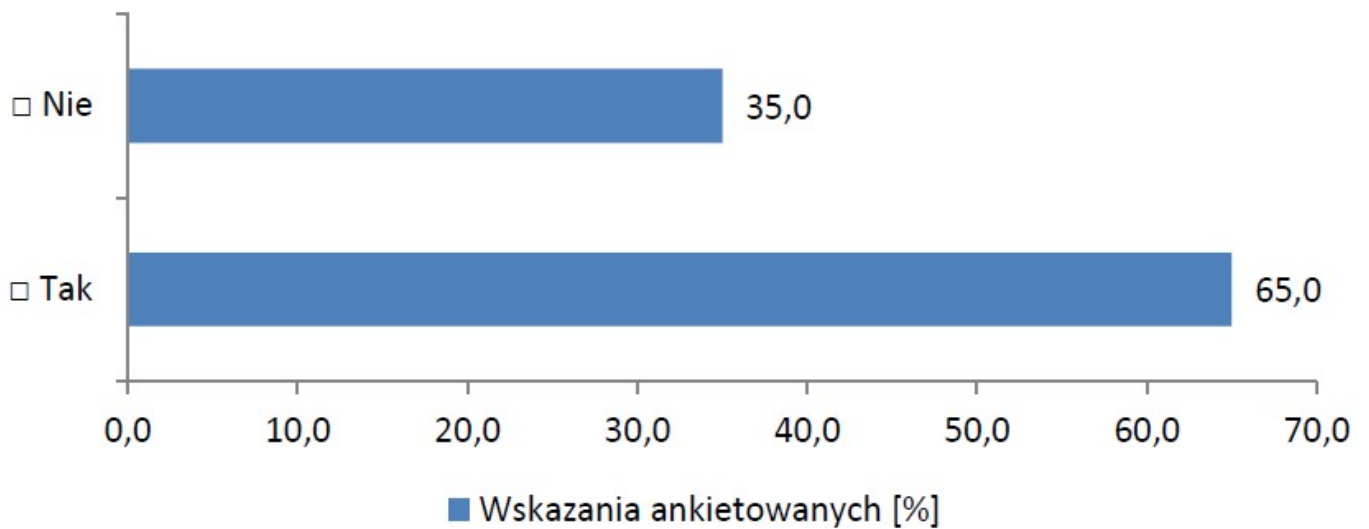

Źródło: opracowanie własne.

Badani rodzice w 65,0% przyznali, że ich dziecko regularnie ogląda któryś z programów telewizyjnych lub stron internetowych. Poproszeni o podanie tematyki programu telewizyjnego lub strony internetowej, najczęściej wskazywali na: filmy animowane, portale społecznościowe, gry i strony internetowe z konkursami – wykres 44.

35,0% opiniodawców nie zaobserwowało, aby ich dziecko systematycznie oglądało konkretny program w telewizji lub przeglądało daną stronę internetową – wykres 44.

Wykres 44. Regularność oglądania któregoś z programów telewizyjnych lub stron internetowych

Źródło: opracowanie własne.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Wnioski i zakończenie

Postawione przeze mnie pytania problemowe na samym początku pisania mojej pracy to: Jakie są zainteresowania i zamiłowania dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych? Jak się one kształtują w stosunku do wieku? Jakie są różnice między nimi wynikające z różnic płci? Jak środowisko i styl życia pozwalają na ich rozwijanie, kształtowanie i pogłębianie? Ku jakim grupom zainteresowań i zamiłowań się one skłaniają?

Z analizy przeprowadzonych przeze mnie badań wynika, że w obu grupach badawczych (dzieci z domu Dziecka nr 3 stanowiły jedną grupę, dzieci z Ośrodka Diagnostyczno- Interwencyjnego stanowiły drugą grupę) ponad połowę populacji stanowili chłopcy.

Zainteresowania i zamiłowania dzieci są w bardzo dużym stopniu zależne od miejsca, w którym przebywają, gdyż to środowisko społeczne jak też i „fizyczne” wpływają na możliwość rozwijania i kształtowania zainteresowań wśród dzieci. Z przeprowadzonych przeze mnie badań bardzo dokładnie widać tę zależność, gdyż największą populacją cieszyły się zainteresowania z bloku artystycznego i sportowego, co jest związane z wyposażeniem Ośrodka w boisko sportowe z trawą, boisko do gry w koszykówkę, dyspozycyjnością rowerami możliwymi do wypożyczenia, rolkami, jak też przede wszystkim samym budynkiem dla młodszych dzieci jest „plac zabaw”, na którym w porze letnio-wakacyjnej dzieci spędzają większość czasu. Placówka posiada również specjalną salę do urządzania różnego rodzaju imprez okolicznościowych. Dzieci cyklicznie organizują tam przedstawienia teatralne związane z najważniejszymi świętami religijnymi jak też państwowymi obchodzonymi w Polsce.

Najsłabiej zarysowały się zainteresowania przywódcze, co może być związane ze środowiskami dzieci, z których pochodzą. Większość z nich była odtrącana przez rodziców, ignorowana, spychana na „drugi plan”, dzięki czemu dzieci stały się załamane, osamotnione, pozbawione pewności siebie.

Zainteresowania i zamiłowania dzieci młodszych 5-6-letnich są konsekwencją ich kształtującej się jeszcze wyobraźni, obrazów widzianych w przeszłości, informacji przekazywanych przez mass media. Samo oglądanie bajek w telewizji przez bardzo małe dziecko może spowodować, że będzie się ono utożsamiało ze swoją ulubioną postacią bajkową.

Wyniki z badań niniejszej pracy nie wyczerpują tematyki przedstawionego przeze mnie problemu. Są one tylko namiastką dużo większej całości, gdyż zostały przeprowadzone na dzieciach tylko z jednego kompleksu placówek opiekuńczo-wychowawczych. Mimo tego, mam ogromną nadzieję, że przedstawione badania w jakimś stopniu nakreśliły proces kształtowania się zainteresowań i zamiłowań dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Charakterystyka narzędzi badawczych

Metodą badawczą nazwiemy ogół zastosowanych technik i sposobów badawczych w przeprowadzonym badaniu.^[1] Uzasadnieniem metody jest udowodnienie trafności zastosowanych narzędzi w stosunku do przedmiotu badawczego, którym w moim przypadku są zainteresowania i zamiłowania dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych, dzięki którym uzyskane i opracowane materiały pozwolą na udzielenie odpowiedzi na postawione przeze mnie pytania problemowe.

Jednym z przeprowadzonych przeze mnie badań jest badanie surveyowe (sondażowe). Polega ono na systematycznym zbieraniu informacji na temat jednostek w stosunkowo szybkim czasie. Jest to jedna z podstawowych metod stosowanych w socjologii empirycznej. Dane podczas badania zbierane są za pomocą techniki ankietowej lub wywiadu kwestionariuszowego. Do badania bierze się niewielką populację jednostek związanych z badanym problemem, a wyniki uzyskanych badań mają odzwierciedlać szerszą polucję. Każda jednostka jest traktowana w taki sam sposób, ponieważ zakłada się, że społeczeństwo stanowi zbiór jednostek. Uzyskane rezultaty są opracowywane w sposób ilościowy, statystyczny.

Ankieta jest narzędziem składającym się z listy ułożonych przez ankietera pytań otwartych, zamkniętych lub półotwartych tworzących kwestionariusz. Rozdaje się go respondentom z

prośbą o jego wypełnienie. Pytania odnoszą się do obszaru interesującego badacza.

Jest to forma badania pośredniego. Respondent indywidualnie wypełnia kwestionariusz ankiety. Ankieta wymaga obopólnej pracy ze strony respondenta, jak też i ankietera. Działanie ankietowanego skupia się na udzielaniu odpowiedzi na pytania, zaś badacza na sporządzeniu listy pytań i analizie uzyskanych wyników.

Skonstruowany przeze mnie kwestionariusz ankiety, dla potrzeb badania, składa się z 29 pytań zamkniętych, z możliwymi odpowiedziami typu „Tak”; „Nie”; „Nie wiem”; jednokrotnego wyboru, w tym pytanie o płeć, jak również jednego otwartego dotyczącego wieku badanej osoby. Został on opracowany na podstawie „Ankiety skłonnościowej wg Z. Lipszycowej”(złożonej z 96 pytań). Opracowane przeze mnie pytania odnoszą się do siedmiu grup zainteresowań i zamiłowań (skłonności artystycznych, sportowych, społecznościowych, przywódczych, pomocowych, porządkowych, kulinarnych). Mają one za zadanie wykazanie skłonności dzieci do określonych działań, jak też wykazanie zależności ich przedsięwzięcia od wieku i płci. Ważną funkcją pytań jest również zdiagnozowanie możliwości środowiska w jakim żyją z rozwijaniem przez nich swoich zainteresowań. Wykazanie w jakim stopniu otoczenie wpływa na kształtowanie się ciekawości dzieci.

Drugim zastosowanym przeze mnie narzędziem badawczym był rysunek, zastosowany u dzieci z Ośrodka Diagnostyczno-Interwencyjnego. Dzieci w nim przebywające są w wieku 4- 7 lat, tak więc ze względu na ich wiek ta metoda wydała się najbardziej odpowiednią. Jest to jedna z tak zwanych metod projekcyjnych, inaczej też zwanych testami projekcyjnymi.

Ważną właściwością metody projekcyjnej jest to, że badane przez nie fakty należą do osobistych przeżyć, odczuć badanej osoby, ni objęte świadomością, ale mające znaczenie na postrzeganie świata, dokonywane przez nią wybory, działania,

podejmowane decyzje.

Techniki projekcyjne należą do jakościowych metod badań społecznych. Ich zakwalifikowanie do takiego, a nie innego typu metod badań wynika z subiektywności otrzymanych wyników w sposób ściśle zamierzony. Ich podstawą badawczą jest wewnętrzny, subiektywny świat jednostki. Charakter jakościowy tych metod jest konsekwencją sposobu (strategii) badania i jego celu.^[2]

Zlecone przeze mnie zadanie polegało na narysowaniu przez dzieci rysunku o treści: kim chciałyby zostać w przyszłości, lub czym najbardziej lubią się zajmować, co je najbardziej interesuje. Wyniki z tych badań zostaną przeze mnie opracowane w sposób jakościowy, gdyż każda praca jest inna, zatem: wyniki zostaną opracowane w sposób indywidualny, jednostkowy. Podczas analizy wyników w takim badaniu są brane pod uwagę użyte: kolory, kształty, postacie, kompozycja, estetyka, proporcje i szczegóły.

Z badań psychologicznych wynika, że rysunki małych dzieci są w stanie wiele powiedzieć o samym autorze, jego charakterze, uczuciach, problemach, lękach i marzeniach. Sposób w jaki dziecko rysuje w dużej mierze może określać jego temperament. Kreski długie, kreślone z wielką ekspresją i z dużym parciem mogą świadczyć o tym, że dziecko jest energiczne, odważne, pewne siebie i impulsywne. Rysunki z małymi postaciami, z dużą ilością wolnego miejsca, o delikatnych niewyraźnych kreskach mogą świadczyć, że dziecko jest zamknięte w sobie, nieśmiałe, załęcznione, skrępowane. Rysunki dziecka z nadpobudliwością psychoruchową mają bardzo chaotyczną kompozycję, są wykonywane w stosunkowo krótkim czasie, a kreski są zamaszyste i gwałtowne.

Kolory widniejące na rysunku mogą świadczyć o nastroju malca. Świetliste i jasne kolory świadczą o jego optymizmie, dobrym humorze, jak też pozytywnym stosunku do tego co narysował. Negatywne nastawienie do tego co jest na rysunku ma dziecko

używające ciemnych kolorów, z przeważającą ilością brązu i czerni.

Rysunki bardzo często są używane podczas badań psychologicznych do oceny poziomu intelektualnego dziecka. Są one także bogactwem jego uczuć własnych i skierowanych do innych ludzi. Estetyka jest taką kompozycją wyobraźni człowieka, jego dostrzegania różnych zjawisk, impresji i wrażeń, która pozwala drugiemu człowiekowi na ich zrozumienie, odczytanie. Analiza treściowa, jak wskazuje sama nazwa, polega na uchwyceniu specyfiki treści interesującej prowadzącego, na przykład można zorientować się, jakie sytuacje powodują w dziecku lęk, czy poczucie zagrożenia.^[3]

W trakcie analizy, aby była ona pełna, bierze się pod uwagę pracę jako całość oraz rozważa kombinacje poszczególnych czynników. Interpretacja powinna także uwzględniać wiek, dojrzałość, stan emocjonalny, tło społeczne, kulturowe i doświadczenia badanej jednostki.^[4]

[1] J. Lutyński, Metody badań społecznych: wybrane zagadnienia , Łódź 1994

[2] M. Laguna, B. Lachowska ,Rysunek projekcyjny jako metoda badań psychologicznych, Lublin 2003, str.38,39

[3] Por. E. Głowacka, Rysunek jako jedna z metod projekcyjnych, „Plastyka i Wychowanie” 1998, nr 5, s.33.

[4] Tor. G.D. Oster, P. Goud, Rysunek w psychoterapii, Gdańsk 1999, s.36.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Sposób doboru grupy i prowadzenia badań

Grupę badawczą stanowili wychowankowie Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”. Było to 19 osób z Domu Dziecka nr 3 w Warszawie, w tym 11 chłopców i 8 dziewcząt, jak również dzieci z Ośrodka Diagnostyczno- Interwencyjnego w liczbie 5 osób. Kontakt badacz- badany był bezpośredni. Udział w badaniu był dobrowolny i anonimowy. Zarówno pierwsze, jak i drugie badanie zostało przeprowadzone na terenie ośrodka.

Ośrodek należy do placówek opiekuńczo-wychowawczych, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Dysponuje on 30 miejscami po 30 dla każdego z jego oddziałów.

Początkowo przy ulicy Dalibora w Warszawie w owym budynku mieścił się Dom Dziecka nr 3 im. Dziecka Warszawy. W 2002 roku zmieniono nazwę na aktualną. Jest on kompleksem placówek typu socjalizacyjno-interwencyjnego złożonego jak już wcześniej wspomniałam z Domu Dziecka nr 3 pełniącego jedną z form opieki zastępczej, jak też Ośrodka Diagnostyczno- Interwencyjnego pełniącego zastępczą opiekę nad dziećmi pochodzącymi z rodzin będących w tymczasowym kryzysie. Udziela on również wsparcia dzieciom i rodzinom będącym w kryzysie. Dzieci w ośrodku diagnostycznym umieszczane są natychmiastowo, tuż po interwencji policyjnej w domu rodzinnym.

Podstawowym zadaniem Ośrodka jest udzielanie pomocy opiekuńczej, wychowawczej, psychologicznej, terapeutycznej i informacyjnej dzieciom oraz osobom zainteresowanym.^[1]

Rozpatrując ogólną charakterystykę funkcjonowania ośrodka można postawić pytanie, dlaczego właśnie ten ośrodek został wybrany spośród tak wielu rodzajów placówek opiekuńczo-wychowawczych? Wytypowanie go nie było przypadkowe. Składało się na nie kilka czynników. Wychowankowie z Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło” są w różnym wieku, różnej płci, pochodzą z różnych rodzin dysfunkcyjnych, część z nich stoi przed pierwszymi poważnymi wyborami życiowymi (wybranie liceum, odpowiednich przedmiotów na egzamin dojrzałości, potem studiów i na końcu rodzaju satysfakcjonującej pracy). Dostępność tej grupy była dla mnie łatwa, ze względu na odbywane w tym ośrodku praktyki zawodowe.

Ta różnorodność pozwala na zbadanie zależności zainteresowań i zamiłowań dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych ze względu na wiek, płeć, środowisko życia, sytuację życiową, jak też możliwe jest wysunięcie ogólnych dyrektyw oddziaływania pedagogicznego sprzyjającego rozwojowi osobowości wychowanków tego ośrodka.

Badanie przy pomocy narzędzia jakim był kwestionariusz ankiety, opracowany na podstawie „Ankiety skłonnościowej Lipszycowej”, zostało przeprowadzone 27.01.2011 r. w budynku ośrodka w dwóch grupach wychowawczych, na dzieciach z Domu Dziecka nr 3. Rysunek projekcyjny skierowany był do dzieci młodszych z Ośrodka Interwencyjno-Diagnostycznego. Został on przeprowadzony również na dwóch grupach: „Ptysiach” i „Pajacykach”.

Przeprowadzone przeze mnie badania na grupie wychowanków z OWDIR „Koło”^[2] ze względu na swoją specyfikę doboru grupy pozwolą wyciągnięte wyniki przenieść na szerszą grupę dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

[1] kolo.org.pl/index.php?s=11

[2] Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koto”

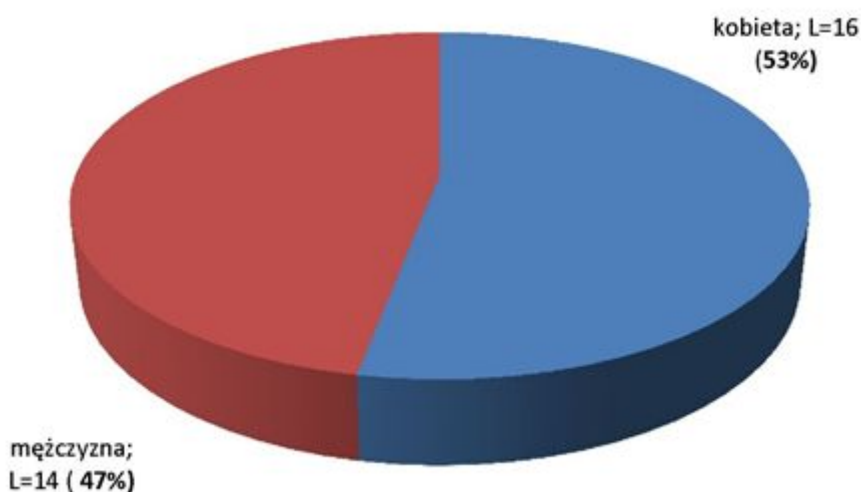
Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Charakterystyka respondentów

Badania własne przeprowadzono na osobach, uczniach Liceum Ogólnokształcącego mieszczącego się przy ulicy Jedności Narodowej 6 w Maszewie.

Ankietowani stanowili dość jednorodną grupę po względem płci. Kobiety stanowiły 53% badanej populacji, a mężczyźni 47%. Brak widocznej dysproporcji pozwolił na pozyskanie opinii ankietowanych obojga płci na temat negatywnego wzorca matki alkoholiczki – wykres 1.

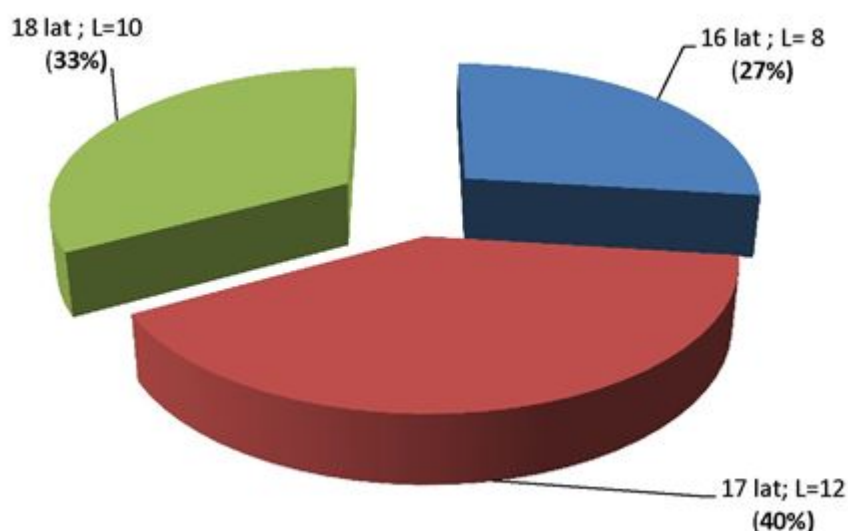
Wykres 1. Struktura ankietowanych ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne.

W badaniu udział wzięło 40 % badanych w wieku 17 lat; 33 % ankietowanych w wieku 18 lat i 27 % opiniodawców w wieku 16 lat. Wobec tego udział w badaniu wzięli licealiści będący w I, II i III klasie liceum ogólnokształcącego. Żaden z badanych nie zadeklarował wieku powyżej 18 roku życia, w związku z tym żadna z osób nie powtarzała klasy. Duży odsetek osób w wieku 17 i 18 lat pozwolił na uzyskanie dojrzałych odpowiedzi. Ludzie w tym wieku większości przyjmują już różnorodne postawy i opinie wobec zjawisk społeczno-gospodarczych – wykres 2.

Wykres 2. Struktura ankietowanych ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne.

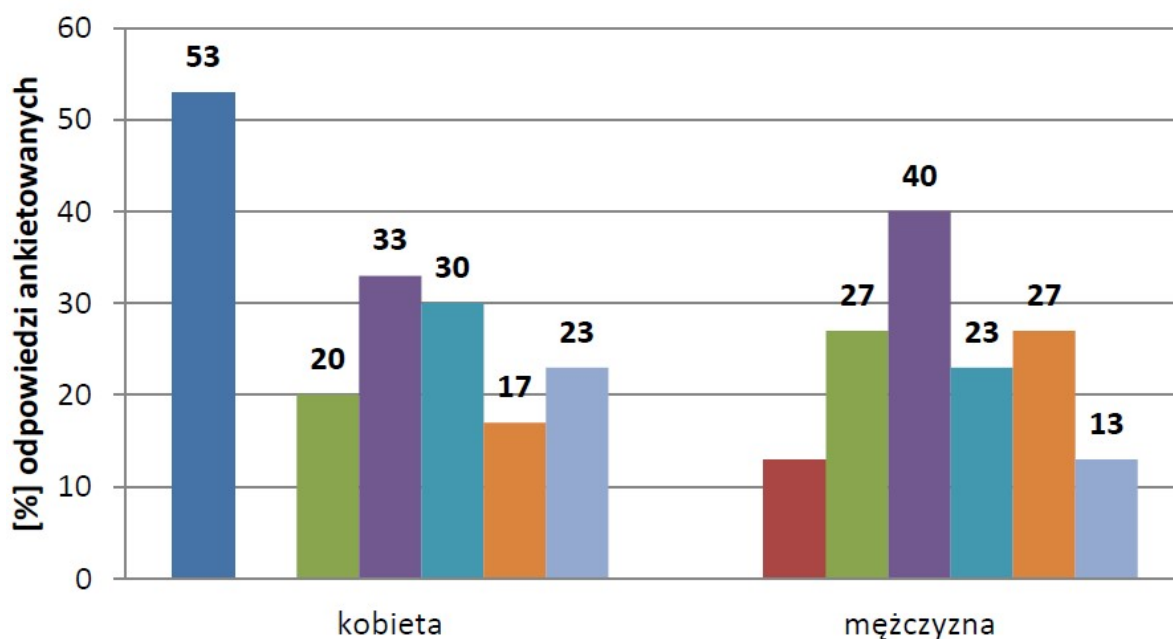
Wszyscy ankietowani wskazali, że mieszkają w mieście, żadne z badanych nie wskazał na miejsce zamieszkania – wieś. Opinie ankietowanych wobec badanego problemu nie była zatem zróżnicowana ze względu na miejsce zamieszkania, ponieważ grupa pod tym względem była jednorodna.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach

Alkoholizm matki a przyszłość dziecka

Choroba alkoholowa matki determinuje nie tylko dzieciństwo, aczkolwiek rzutuje również na przyszłe życie dorosłego młodego człowieka. Wykres 9 pokazuje najczęściej identyfikowane przez ankietowanych sposoby wpływu uzależnienia od alkoholu matki na przyszłe życie jej dziecka.

Wykres 9. Sposób, w jaki alkoholizm matki może wpłynąć na przyszłość jej dziecka w opinii badanych [ze względu na płeć]

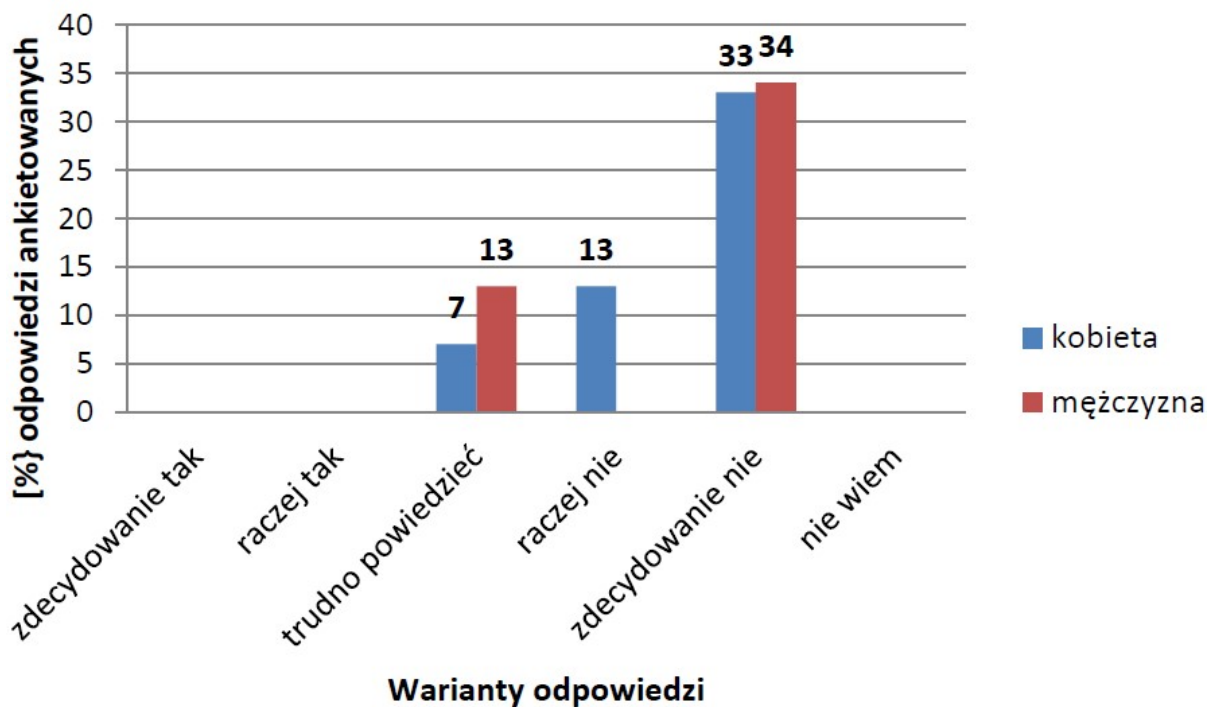
- syndrom DDA
- skłonność do zachowań agresywnych w życiu dorosłym
- poczucie bycia niepotrzebnym
- uzależnienie od alkoholu w życiu dorosłym
- niechęć do założenia własnej rodziny
- brak umiejętności nawiązywania kontaktów intymnych
- fobie

Dane nie sumują się do 100% z uwagi na możliwość wybrania więcej niż jednej odpowiedzi.

Źródło: opracowanie własne.

Wpływ alkoholizmu matki na przyszłe życie dziecka jest percypowany odmiennie przez mężczyzn i kobiety. Kobiety najczęściej wskazywały na syndrom DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików), jako główny rezultat wychowywania przez matkę uzależnioną od alkoholu. Natomiast dla 40% mężczyzn główny sposób wpływu rzutuujący na życie dorosłe to możliwość uzależnienia się od alkoholu w życiu dorosłym (a więc powielenie wzorca matki alkoholiczki). Następstwo to zidentyfikowało także 33% kobiet. Kolejnym sposobem, w jaki alkoholizm matki może determinować przyszłe życie jej dziecka jest niechęć do założenia własnej rodziny (na ten wariant wskazało 30% kobiet i 23% mężczyzn). Ponadto mężczyźni wskazywali także dość często na następstwo przejawiające się w braku umiejętności nawiązywania kontaktów intymnych i poczucie bycia niepotrzebnym – po 27% wskazań, co ilustruje wykres 9.

Wykres 10. Opinia ankietowanych na temat szans na „dobrą przyszłość” posiadanych przez dziecko wychowywanych przez matkę – alkoholicką

Źródło: opracowanie własne.

Badani w zdecydowanej większości -80% (bez względu na płeć) przyznali, że dziecko wychowujące się w rodzinie z problemem alkoholowym (gdzie uzależniona od alkoholu jest matka) nie ma takich samych szans na „dobrą przyszłość” jak dziecko wychowujące się w rodzinie funkcjonalnej. Odpowiedzi te są zgodne z odpowiedziami udzielonymi na pytania poprzednie, w których badani przyznali, że matka – alkoholiczka nie może być „dobrą matką” i nie może stanowić dla dziecka wzoru osobowego.

Powszechny jest pogląd, że dzieci wychowujące się w dzieciństwie w rodzinach, w których rodzice nie nadużywają alkoholu zdecydowanie lepiej „radzą” sobie w życiu dorosłym. Najczęściej proces socjalizacji nie jest u nich zaburzony (chyba, że życie rodzinne zostaje skażone innymi patologicznymi zachowaniami) i są one w prawidłowy sposób przygotowane do życia w dorosłym świecie. Aczkolwiek nie oznacza to, że dziecko, którego matka jest alkoholiczką nie będzie funkcjonowało w życiu dorosłym w sposób poprawny, niemniej jednak „balast doświadczeń” życiowych może mu to skutecznie utrudnić – wykres 10.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Podsumowanie wyników badań własnych

Zebrany materiał empiryczny i dokonana analiza pokazuje, że młodzież która uczestniczyła w badaniu ma zróżnicowaną opinię na temat alkoholizmu matek i wpływu tego uzależnienia na wychowywanie dziecka.

Odpowiedzi ankietowanych potwierdzają hipotezę główną mówiącą, że wzorzec matki alkoholiczki zaburza prawidłowy proces wychowawczy dziecka.

Samo zjawisko alkoholizowania się jest percypowane przez ogół badanych jako problem nasilający się. Część badanych uznało, że jest to zjawisko powszechne. Osobą identyfikowaną jako alkoholik w rodzinie pozostawał głównie ojciec, na matkę jako osobę uzależnioną od alkoholu w rodzinie wskazał niewielki odsetek badanych. Generalnie odpowiedzi ankietowanych na pytania pokazują, że są oni zainteresowani zjawiskiem alkoholizmu w ogóle, na co wskazuje duży odsetek udzielonych konkretnych odpowiedzi. Niewielki odsetek badanych zdecydował się na wybór wariantu „nie wiem”, czy „trudno powiedzieć”.

Potwierdziła się pierwsza hipoteza szczegółowa. Opinia ankietowanych na temat problemu uzależnienia matek od alkoholu zależy od płci. Mężczyźni w 30 % uznali, że jest to zjawisko rzadkie; a kobiety także w 30%, że zjawisko to z roku na rok nasila się.

Potwierdzenie znalazła częściowo druga hipoteza szczegółowa. Ankietowani uznali, że zjawisko alkoholizowania się matki ma charakter negatywny, a sama matka alkoholiczka przekazuje dzieciom wyłącznie negatywne wzorce postępowania. Matka alkoholiczka spełnia ważną rolę w przekazywaniu negatywnych wzorców swoim dzieciom. Niemniej jednak opinia ta jest charakterystyczna dla kobiet (43%), niż mężczyzn (27%) wskazań. Ponadto ankietowani uznali, że matka uzależniona od alkoholu nie może być także „dobrą matką”. Można przyjąć, że tylko „dobra matka” (wywiązująca się ze swojej roli), może być „dobrym wzorcem”. Alkoholizm doprowadza do patologizacji codziennych zachowań i funkcjonalnych postaw zachowania. Role rodzinne zostają przemianowane. Życie rodzinne zdeorganizowane. W rodzinie alkoholicznej panuje totalny chaos wartości. Dziecko wychowywane przez matkę alkoholicką jest niestabilne emocjonalnie i niezdolne do prawidłowego funkcjonowania, nierzadko powiela wzory zachowania obserwowane w domu, w swoim otoczeniu (np. szkolnym i rówieśniczym).

Uzasadnienie w odpowiedziach badanych uzyskała także trzecia hipoteza szczegółowa przyjmująca, że głównymi przyczynami sięgania przez matkę po alkohol może być poczucie niespełnienia (bycia nieszczęśliwą) – 90% wskazań i uzależnienie od alkoholu męża -90% wskazań. Opinia ta nie jest determinowana wiekiem.

Jedną z fundamentalnych potrzeb człowieka jest pragnienie szczęścia. Tylko człowiek szczęśliwy może się w pełni realizować. Człowiek nieszczęśliwy, niespełniony jest podatny na wszelkie rodzaju destruktcyjne wpływy, jednym z nich może być uzależnienie od alkoholu. Kolejnym istotnym wpływem może okazać się alkoholizm najbliższej osoby, w tym przypadku męża. Kobieta nie znajdując oparcia w mężu alkoholiku, również może zacząć spożywać alkohol w nadmiernych ilościach. Może to wynikać z pragnienia beztroskiego życia, odseparowania się od codziennych problemów. Wynika to jednocześnie najczęściej z nieświadomości (lub nie dopuszczania do siebie myśli), że to

alkohol może być główną przyczyną rodzinnych problemów.

Potwierdziła się także czwarta hipoteza szczegółowa zakładająca, że głównymi potencjalnym następstwami (o wysokim poziomie istotności) picia alkoholu przez matkę są zaniedbywanie przez matkę relacji z dziećmi (100% wskazań) i skłonność samej matki do zachowań agresywnych (także 100% wskazań). Opinia ta nie jest determinowana płcią badanych.

Naturalną konsekwencją nadużywania alkoholu przez matkę jest zanik jej zdrowych (funkcjonalnych) relacji z potomstwem. Potrzeby dzieci mogą stać się nieistotne. Najważniejszy staje się alkohol. Można stwierdzić, że uzależnienie od alkoholu doprowadza do degeneracji instynktu macierzyńskiego, naturalnej „nici” łączącej matkę z dzieckiem. Kolejne negatywne następstwo to skłonność matki do zachowań agresywnych. Alkohol wyzwala w człowieku instynkt agresji, powoduje, że najmniejszy problem może doprowadzić alkoholika do furii. Agresja najczęściej skupia się na dzieciach, ponieważ są one bezbronne. W ten sposób może wykrystalizować się kolejna patologia w rodzinie, określana mianem przemocy fizycznej (lub psychicznej) wobec dziecka.

Alkoholizm matki w ten sposób rzutuje na życie bieżące dziecka, a co gorsza na jego przyszłość. Dziecko w opinii wszystkich badanych może w przyszłości także nadużywać alkoholu, a tym samym upatrywać w nim możliwości rozwiązania swoich problemów. Potwierdzenie znalazła także częściowo ostatnia – piąta hipoteza szczegółowa. Dla kobiet syndrom DDA (Dorosłych Dzieci Alkoholików) jest głównym potencjalnym rezultatem wychowywania przez matkę alkoholicką. Natomiast mężczyźni wskazywali głównie na możliwość powielenia wzorca uzależnienia od alkoholu przez dziecko w życiu dorosłym.

Syndrom DDA jest w życiu dorosłego człowieka konsekwencją doświadczenia zjawiska alkoholizowania się któregoś z członków rodziny w dzieciństwie. Jego dolegliwość wynika z doświadczenia traumatycznych wydarzeń z dzieciństwa, a

warunkowanych chorobą alkoholową rodziców/a. Ludzie z DDA są niestabilni emocjonalnie, nierzadko nie są w stanie poradzić sobie w życiu, mają poczucie, że „życie ich przerasta”. Nałóg alkoholowy rodziców/a z dzieciństwa staje się źródłem problemów w życiu dorosłym. Osoba taka może mieć trudność w nawiązywaniu relacji interpersonalnych (w tym intymnych). Trwały związek, oparty na stabilnej miłości i wzajemnym zrozumieniu pozostaje dla tego typu osób najczęściej w sferze marzeń. Nawet jeżeli zbudują związek, zostaną rodzicem, z reguły z powodu braku stabilnych wzorców w dzieciństwie, nie potrafią prawidłowo wywiązywać się z roli rodzica. Innymi objawami zespołu DDA są problemy zdrowotne, np. permanentny przewlekłe poczucie życia w stresie, bezsenność, zaburzenia seksualne i wiele innych. Osoby takie nie zawsze są skłonne przyznać, że ich dorosłe problemy wynikają z doświadczeń z dzieciństwa. Terapia dla tego typu osób jest jedyną drogą odnalezienia spokoju i budowania dorosłego życia na stabilnych wartościach.

Alkoholizm matki rzutuje na wszystkie płaszczyzny życia rodzinnego. Jej relacje z mężem, dziećmi, krewnymi, przyjaciółmi, współpracownikami i otoczeniem. Alkohol staje się jedyną cenioną wartością, dla którego kobieta poświęca swoje życie. Można przyjąć, że w najgorszej sytuacji są dzieci, których matka alkoholizowała się jeszcze przed zajściem w ciążę. „Nawrócenie” w przypadku takich kobiet, rozumiane jako zaprzestanie picia po narodzeniu dziecka, jest zjawiskiem rzadkim. Wydaje się, że prawdopodobieństwo zaprzestania picia jest większe, gdy kobieta zaczęła nadużywać alkoholu już po urodzeniu dziecka. To ostatnie staje się czasami źródłem „przebudzenia” i „opamiętania się”, zatem zaprzestania picia.

Kobieta, wchodzącą w rolę matki i żony staje się skarbnicą wzorców dla swojego dziecka. Jeżeli od najmłodszych lat będzie obserwowało ono „matkę z butelką”, nie pracującą zawodowo, nie interesującą się nim i rodziną, będzie tego typu wzorce

interioryzowało. Wysoce prawdopodobne jest, że przyswajanie antyspołecznych zachowań będzie rzutowało na dzieciństwo dziecka i jego życie dorosłe. W pierwszym przypadku może doprowadzić do inicjowania zachowań dewiacyjnych (alkoholizm, narkomania, prostytutka i inne). Mogą one objawiać się także w życiu dorosłym. Ich natężenie uwarunkowane jest innymi wzorcami zewnętrznymi (np. niepijący ojciec, troskliwa rodzina, zainteresowani sytuacją życiową nauczyciele w szkole). Niemniej jednak wzorzec matki jest wzorcem fundamentalnym w procesie socjalizacji, a więc uspołecznienia dziecka. Alkoholizm matki można bez wątpienia zaliczyć do jednej z największych patologii rodzinnych i społecznych.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.